

DEN NORSKE KYRKJA
Møre biskop

Protokoll fra visitas

Spjelkavik sokn 21. – 26. november 2023

Innhold:

Biskopens visitasforedrag

Referat fra visitas del II

Referat fra visitas del I

Visitasprogram

Visitasmelding

BISKOPENS VISITASFOREDRAG I SPJELKAVIK KIRKE 26.11.23

Visitas i Spjelkavik sokn 21.-26.11 23.

Denne uken har dere gitt meg mange, gode opplevelser og erfaringer om hva det i vår tid vil si å være en Evangelisk-luthersk folkekirke. Være det dere har satt som overskrift over denne visitasen: «*Kyrkja i nærmiljøet*». Takk. Dere har vist meg hvordan *Spjelkavik kyrkjelyd* i praksis er *NÆR GUD – NÆR MENNESKE*.

Den aller viktigste ressursen dere har til å være dette, er kirkebygget her det ligger mellom skoler, omsorgssenter, kjøpesenter, idrettsanlegg og boliger. Et annerledes bygg som rommer hele livet fra fødsel til grav. Et bygg som er åpent for alle gjennom hele uken og gir rom for tro. Dette bygget som med sine helt spesielle glassmalerier uten å bruke ord, både taler sant om livet og sant om Gud. Det ser man ikke fra utsiden. Fra utsiden ser vi at det «er noe» der. Fra innsiden derimot åpnes et mangfold av fortellinger som gir perspektiv på livet.

Jeg har flere ganger denne uken, sagt noe om hvor sterkt det er å få stå bak alteret og se mot inngangsdøren / utgangsdøren. Over den døren henger de glassmaleriene vi ikke ser når vi går inn. De som forteller ærlig om livet vi kan ta med oss inn hit. De som forteller ærlig om den virkelighet vi skal gå ut i.

Den norske kirkes overordnede visjon er *Meir himmel på jorda*. Er det noe vår tid trenger, så er det nettopp at *kyrkja vitnar i ord og gjerning om frelse, frimod og von i Jesus Kristus ved å vere vedkjennande, open, tenande og misjonerande*.

Forrige visitas var i 2014. Det var godt å få komme tilbake nå, men i mellomtiden har jeg vært her i embetes medfør flere ganger. Vi har både hatt møtepunkt som har gjenspeilet den krevende hverdagen og med takknemlighet gått inn i den høytidsstemte gudstjenesten ved vigsling av nye medarbeidere til tjeneste.

VISITASENS FORMÅL OG PROGRAM

En visitas er et formelt og forberedt tilsynsbesøk fra biskopen.

Biskopens visitas rammes inn av en del I hvor prosten ser på kirkebygg, kirkegårder, kontorforhold og arbeidsmiljø. Den følges også opp av prosten med en del III innen et år. Da blir det et tilbakeblikk på disse dagene, og prosten ser sammen med dere på hva det betyr for vegen videre.

Å være på visitas, er kjernen av hva det vil si å være biskop. Selve ordet biskop kommer fra det greske verbet for å se. En biskop er en som ser, ser menigheten, folket og stedet; som ser til dere. En visitas handler om å se hvordan kirken er kirke for folk i alle aldersgrupper og i alle livssituasjoner. Takk for alt dere har synliggjort både på forhånd gjennom en svært god og reflektert visitasmelding og undervegs denne uken. Takk for alt vi har fått se av både styrke og sårbarhet. Takk for den fine måten dere har tatt imot oss på. Det har vært dypt meningsfylt å være her.

Programmet denne uken har vært omfattende og spennvidden stor. Morgenbønn i kapellet og salmekveld i kirkerommet. Babysang i underetasjen og sangstund i aldersboligene. Møte med skoleledere i underetasjen og møte med skoleklasser i kirkerommet. Fellesskap rundt bordene

i Kyrkjeklubben og «Heime på Hatlehol». Viktige samtaler om kirken i nærmiljøet og opplevelser av det i fakkeltog gjennom kirkegården til kirketomta. Barnehagebesøk i kirka og bedriftsbesøk ute hos Tafjord Kraftvarme. Takk. Takk for alt vi har fått se og sammen reflektere over.

Takk for at bedriftsbesøket nettopp var lagt til en bedrift som så konkret er med på å gi verden håp om en bedre framtid ved at avfall nyttiggjøres og blir til ren energi. I kirken har vi i årtier satt ord på det forvalteroppdraget Gud har gitt oss. Det å forvalte hans skaperverk til beste for medmennesker her og nå som lever rundt på hele kloden, og å forvalte det til det beste for dem som kommer etter oss. Forvalte og ikke forbruke. Bærekraftsmålene er en måte å uttrykke dette på så forvalteroppdraget vi har fått, kan føre til konkret handling.

Visitasreglementet for Den norske kirke §1 sier: «*Formålet med visitasreglementet er gjennom bispevisitasene å legge forholdene til rette for aktivt engasjement og stadig fornyelse i den evangelisk-lutherske folkekirke i Norge. (...) Formålet med bispevisitasen er å støtte, inspirere og veilede menigheter og ansatte, og gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet.*» Det har dere lagt godt til rette for.

Gjennom dette foredraget er målet å gi tilbake noe av det vi har sett. En mer utfyllende protokoll kommer i tillegg. Dette er offentlige dokumenter som blir tilgjengelige for alle som ønsker det.

BARN OG UNGE, KIRKE OG SKOLE

Takk for at dere som driver den omfattende korskolen, valgte å prioritere å delta i dagens visitasgudstjeneste. Det satte jeg stor pris på. Det var flott å få oppleve litt fra øvelsene denne uken, men ikke minst å se hvordan barn i alle aldre tydeligvis kjenner seg hjemme i gudstjenesten. Det er en viktig del av trosopplæringen.

I visitasmeldingen og i samtaler har dere beskrevet det tradisjonsrike, gode samarbeidet mellom kirken og barnehagene samt kirken og skolene. Det ble bekreftet av skoleledere og lærere fra alle skolene vi møtte her i kirken på tirsdag.

I skolens læreplan er «livsmestring» et overordnet tema. Tema om egen kultur og tradisjon samt trygghet på eget verdigrunnlag og tro er viktige elementer inn i dette. Det kan gi barna og de unge flere kilder til livsmestring. Livsmestring som ut fra skolens planverk «skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte.»

Både kirka og skolen henter sitt mandat fra foreldrene. På skolen får barna lære hva tro er. I trosopplæringen og fellesskapet i kirken lærer de hvordan vi gjør det når vi tror; erfarer de hva tro er. Med barnet/ungdommen i sentrum, er det et stort handlingsrom for et respektfullt, faglig samarbeid rundt skolens viktige kompetansemål. Mål som gir barna og ungdommene hjelp til å bli trygge på hvem de er, se seg selv i en større sammenheng, øve seg på å ta den andres perspektiv og mestre livet.

Det var spennende å se utkastet til ny samarbeidsplan mellom kirke og skole, hvor kateketen hadde løftet fram aktuelle kompetansemål etter ulike klassetrinn inkludert for videregående

skole. Elevene skal i KRLE-faget etter 7.trinn ha lært å «utforske og sammenligne tekster og materielle uttrykk som kilder til kunnskap om kulturarv knyttet til kristendom og ulike religions- og livssynstradisjoner.» Av hensyn til elevene er det vesentlig for kirkens trosopplæring at de for eksempel vet hvilke bibeltekster elevene møter på de ulike klassetrinnene. Det gir kateketene et bedre faglig grunnlag i utvelgelsen av de bibelfortellingene som er så sentrale i vår kristne tro, at vi må sørge for at barna får god kjennskap til dem. Kunnskap om det barna lærer på skolen, er viktig inn i den trosopplæringen kirken har ansvar for.

Det samme gjelder for valg av salmer. Der nevnte skolelederne også behovet for å informere om hvilken målform elevene bruker når de øver inn salmer på skolen slik at det kan gi gjenkjennelse og god deltakelse når de kommer til skolegudstjenester. Særlig er dette viktig for de yngste som ikke leser så raskt.

Jeg startet dette foredraget med å si noe om betydningen av glassmaleriene. Kulturarbeidet har alltid kjennetegnet menigheten. Skolelederne framhevet betydningen av forestillingen «F» som nettopp tar utgangspunkt i de unike glassmaleriene. Det var positive tilbakemeldinger fra elevene på 5. trinn som hadde opplevd forestillingen og et ønske om at dette igjen kunne bli et tilbud. Jeg skjønner at det er økonomisk krevende.

Ved forrige visitas, var soknerådet opptatt av at kirka ikke ble det samlingspunktet for ungdom i alderen 15-18 år som de så inderlig ønsket å tilby. Vi har berørt det denne gangen også. Dere har et omfattende tilbud årlig til over 200 konfirmanter. Så erfarer dere det som de aller fleste menigheter i landet gjør. Konfirmasjonen blir i praksis et farvel til kirka. Fortsett denne samtalen med det nyvalgte soknerådet.

I mye av det vi har snakket om denne uken, har dere hatt fokus på de ungdommene som ikke er med i idrett eller annet organisert arbeid. Relasjoner er viktig. Dere drømmer om å være åpen og inkluderende kirke som ser dem og kan invitere dem til gode møteplasser. Kirkens bymisjon i Møre ble for en del år siden etablert med sitt første tilholdssted på Moa. Det var oppsøkende virksomhet blant ungdom. I dag holder de til i byen mens nye ungdommer er på leting etter anerkjennelse og fellesskap her inne. Ungdom er i drift. Vi har snakket om at det kan være hensiktsmessig å møte Kirkens bymisjon for å se om de kan bidra med kompetanse og ressurser også her i området.

KIRKA VÅR

Vi har disse dagene møtt svært dyktige og erfarne ansatte som strekker seg langt og lenger enn langt. Derfor er det viktig å høre at jeg ikke sier at dere skal jobbe mer, men at det nyvalgte soknerådet som har fått et nytt mandat som kirkelig styringstjeneste, går i dialog med dere ansatte og tar de nødvendige, strategiske valgene. Det kan innebære at noe må settes på pause for at noe annet skal få vokse fram.

I dette soknet er det ufattelig mange frivillige medarbeidere. En stor takk til alle dere. Det ble synlig da vi gikk inn i noe av den informasjonen vi finner i det nye, digitale verktøyet «Kirka vår». Jeg er imponert over alt som der er beskrevet. Man må nesten se det for å kunne tro det.

De ansatte i kirka, de valgte rådsmedlemmene og kommunens representant i Fellesrådet vil få tilgang til «Kirka vår». Der ligger alle data fra SSB om befolkningen, alderssammensetning,

boforhold og annet, og der gis en oversikt over de tilbud som kommunen har. Da blir det samtidig synlig hva det er behov for. Ved siden av de forordnede gudstjenestene, de mange trosopplæringstiltakene, korvirksomheten for ulike aldersgrupper, Kyrkjeklubben, det diakonale, oppsøkende arbeidet og alt annet dere inviterer til, kan dere se på Ungdata-undersøkelsen og andre vesentlige opplysninger som kan hjelpe dere å ta gode, strategiske valg framover.

«Kirka vår» både rommer og erstatter de plandokumenter vi inntil nå har forholdt oss til. Det er enkelt å ta ut rapporter som viser oppslutning om konfirmasjon, gravferd, bryllup og dåp. Hvilke tall går oppover? Hvilke går nedover? Hva har dere lykket med? Hva krever samtenkning og kanskje en annen tilnærming?

Dere har lykket med å formidle at nattverdfellesskapet er en del av det å leve i dåpens nåde. Det som virkelig er utfordringen, er at stadig færre velger dåp for sine barn. Her er babysang et strategisk sted for å formidle at alle er velkomne til dåp i motsetning til det bildet enkelte har fra den tid hvor noen barn ble betegnet som uekte.

Dere har en solid oppslutning om gudstjenestene. Takk for bønnetjeneste, det kirkemusikalske arbeidet, forkynnelse, undervisning, og omsorgstjeneste som leder inn dit. Takk for fellesskapene som skapes og åpner rom for tro.

KIRKE OG KOMMUNE

Det er 9 år siden forrige visitas. Mye har skjedd siden den gang. Grunnloven har blitt endret, og nå er endringene iverksatt. I Grunnloven står det nå om statsforma: «§2. *Verdigrunnlaget skal framleis vere den kristne og humanistiske arven vår.*» Og videre i «§ 16. *Den norske kyrkja, ei evangelisk-luthersk kyrkje, står ved lag som den norske folkekyrkja.*»

Jeg har allerede vist til Visitasreglementet for Den norske kirke. Under formål og definisjon står det: «*En bispevisitas er et institusjonalisert og rettslig ordnet besøk av biskopen i ett eller flere sokn i den hensikt å utøve kirkelig tilsyn.*» I tillegg til at biskopen skal ha møte med menighetsråd og fellelsråd, skal det normalt legges til rette for et møte med kommunens ledelse. Selv om det er mange sokn i Ålesund kommune og dermed relativt ofte er visitas, takker jeg for at det alltid har blitt lagt til rette for slike møter. Denne gangen møtte vi nyvalgt ordfører, Håkon Lykkebø Strand, avtroppende ordfører, Eva Vinje Aurdal, nyvalgt varaordfører, Monica Molvær og kommunaldirektør, Steven Hasseldal.

Tema for møtet, var arbeidet med å bygge Hatlehol kirke og formannskapetets vedtak dagen før om å utsette bevilgningen til denne kirken til 2027 uten å kunne si noe om hva som da vil kunne bli vedtatt.

En del av min forberedelse til visitasen, var også å lese visitasforedraget fra 2014. Det var rart å se alt jeg den gangen skrev om Hatlehol kirke. Jeg siterer: «*Forrige gang jeg var på visitas her i dette fellelsrådsområdet og hadde møte med kommunens ledelse, var hovedoppslaget i Sunnmørsposten ved en tilfeldighet flotte tegninger av den nye Hatlehol kyrkje. Det var ikke tema da, men denne gang [2014] var dette hovedtemaet. Jeg er glad for det grundige arbeidet som er gjort ved at det ligger et gjennomarbeidet forprosjekt klart til gjennomføring. Jeg har også merket meg at det de to siste årene har vært politisk flertall i kommunen for å prioritere denne kirken i økonomiplanen. Det var derfor et viktig signal*

ordføreren ga ved å si at han i møte med Fylkesmannen om kommunens økonomiske situasjon allerede nå i februar [2014] vil ta opp muligheten for å kunne starte bygging av Hatlehol kyrkje som planlagt i 2016. Jeg merket meg også plansjefens perspektiv om at «bygging av Hatlehol kirke er et sterkt grep for byutvikling i Indre bydel. Kirken vil når den kommer gi ny og styrket identitet til hele bydelen, langt utover de konkrete funksjonene som kirken fyller.»»

Om 10 uker, er det 10 år siden disse ordene ble skrevet. Det var derfor veldig tankevekkende å komme hit på visitas og oppleve hvordan spørsmålet om bygging av Hatlehol kirke, igjen er dagsaktuelt.

Vi har ikke lenger en statskirke, men mange finner det riktig å si at vi har fått en kommunekirke fordi Stortinget så sent som i 2020 gjennom lov fastsatte. «Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. (...) Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp.» (Lov om tros- og livssynssamfunn § 14. Finansiering av Den norske kirke.)

Jeg skal ikke gå inn i detaljer her, men jeg vedstår meg ordlyden i Sunnmørsposten på torsdag om et vedtak på sviktende grunnlag. Jeg har hørt at soknerådet snakker om et helt annet kirkebygg enn det signalbygget som var klart til bygging i 2016. Jeg har sett at det er et stort behov for å kommunisere ut til både befolkningen og de øverste folkevalgte hvilke behov som kan rommes i - og av - en moderne kirke.

På denne bakgrunn er jeg takknemlig for at påtroppende ordfører på nyåret vil invitere soknerådet til hovedutvalg for kultur og oppvekst for å informere om hva kirken kan tilby, samt at påtroppende varaordfører vil ta tilsvarende initiativ for at soknerådet også kan redegjøre om kirkas mandat og ansvar til hovedutvalg for helse og omsorg.

ORD TIL AVSLUTNING

Det er viktig for meg ut fra mitt tilsynsansvar å bekrefte alt det gode som skjer her i soknet. Tilsynet omfatter også de kirkelige rådene virksomhet. Hele Den norske kirke er inne i en spennende utviklingstid. Årevis med utredninger om kirkens organisering og forankring av arbeidsgiveransvaret, er avsluttet. Nå er det på tide å rette blikket framover og se at vi er et stort arbeidsfellesskap med et felles ansvar og felles mål.

Den norske kirkes overordnede visjon, har jeg sitert. Det jeg ikke har nevnt, er at visjonen for all vår tjeneste / alt vårt arbeid er delt inn i 9 rubrikker. Om dere ikke har tatt den i bruk, så ta den fram i ulike fora for å styrke bevisstheten om kirkens betydning / om menighetens betydning. Kirken skaper rom for tro. Kirken tjener samfunnet på nye måter, og kirken er mer for flere.

Jeg har disse dagene sett at dere som er ansatt sammen med det nyvalgte soknerådet har en åpenhet og gjensidig tillit som gir meg håp. Håp om at dere vil klare å stå sammen og finne en farbar veg videre for kirka og folket her i Spjelkavik sokn. Takk også for det vi har fått se fra den delen av soknet som utgjør menigheten på Hatlehol. Dere har imponert med hvordan dere synliggjør *«Me er Guds hus og kyrkje her, bygde av levande steinar, som under kross med*

ærleg gjerd trua og dåpen samaeinar. Var med kje fleir enn to på jord, ville han bu med livsens ord hjå oss med heile sin nåde.»

Jeg avslutter som jeg gjorde sist med å påpeke at arbeidspresset på de ansatte er for stort. Jeg beklager at vi har redusert prestatetjenesten, og at det ikke lenger er en daglig leder til stede. Når det er sagt, er det med ydmykhet jeg retter en stor takk til alle som legger til rette for og på ulike måter bidrar inn i det rike arbeidet som foregår her i soknet. Alt som bidrar til å vekke og nære troens liv.

Alt har et felles mål. Troens liv / dåpens liv springer ut av gudstjenesten, og det leder tilbake til gudstjenesten. Fra gudstjenesten sendes vi ut til å tjene Herren – og vår neste – med glede.

Gud velsigne dere alle!

Kristi Kongedag 2023

Ingeborg Midttømme

Biskop

REFERAT

VISITAS II SPJELKAVIK SOKN 21.11-26.11 2023

Tirsdag 21. november

09.00 Morgenbønn

Kateket Sølvi Irene Ulvestad ledet morgenbønnen i kapellet.

09.30 Møte med staben

Til stede: Ingeborg Midttømme, biskop, Arnt Sigurd Sollie, fungerende prost, Åsrún Eli Håvik, diakon Oddgeir Nossen, kantor, Bjarte Hove, kapellan, Jon Ivar Tønnesen, kateket, Sølvi Irene Ulvestad, kateket – trosopplæring, Stine Margrethe Lerheim, prest under utdanning PPU, Gunnhild Barstad Løvold, prest under utdanning PPU, Anders Grytten, sokneprest, Hans Roar Aas, avdelingsleder kyrkjelyd, John Erik Brakstad, rådgiver

Biskopen innledet og takket for en svært god og reflektert visitasmelding som gir en god beskrivelse og analyse av arbeidet som gjøres i menigheten. Kirken i nærmiljøet er overskriften i visitasmeldingen. Den gir en god realitetsorientering hvordan det er å være kirke her, som nær nabo til kjøpesenter, skole, eldreboliger og svømmehall, og med de utfordringene som er i nærmiljøet, bl.a. i en del av ungdomsmiljøet.

Biskopen uttrykte begeistring over hvordan menigheten jobber med gudstjenesten, særlig i forhold til barn. Her er det en frimodighet til å gå til nattverd som en ikke ser i alle menigheter, også hos de som ikke er i kirken så ofte. Hun understreket viktigheten av å gi opplæring til barna om nattverd, og også til foreldre- og besteforeldregenerasjonen. Nattverd er for alle døpte. Vi har et åpent nattverdbord, men ønsker å lede mennesker fram til dåp. Det er en stor utfordring at stadig færre velger dåp for sine barn. Biskopen utfordret til samtale i menighetsråd og stab hvordan en kan snu denne utviklingen.

Utfordringene med å holde kontakt med ungdommer etter konfirmanntiden var også tema i møtet. Menigheten har et omfattende opplegg for over 200 konfirmanter gjennom året, men opplever å miste denne kontakten etter konfirmanntiden. Et særlig fokus var på ungdommer som faller utenfor det organiserte fritidstilbudet. Biskopen utfordret til kontakt med Kirkens Bymisjon for å se om de kan bidra med kompetanse og ressurser inn mot denne gruppen.

Andre tema i samtalen:

Reduserte ressurser. Siden forrige visitas er presteressursen i menigheten blitt redusert. Menigheten har også mistet daglig leder i forbindelse med nedskjæringer og omorganisering i fellesrådet. Dette er utfordrende både i forhold til ledelse av stab og i arbeidet med frivillige. Fellesrådet skal evaluere nyordningen i desember.

Ny kirkelig organisering. Den norske kirke er inne i en spennende utviklingstid. Arbeidet med organisering og forankring av arbeidsgiveransvaret er avsluttet. Det blir fortsatt to arbeidsgiverlinjer. Biskopen sitt tilsyn for alle kirkelige råd og ansatte skal styrkes.

Det planlegges ny gang- og sykkelvei i nærområdet til kirka. Dette er kommet overraskende på de ansatte, som er urolig for hvordan dette vil påvirke nærområdet til kirken. Servicekontoret vil følge opp i forhold til kommunen.

Til videre oppfølging:

- Oppslutning om dåp
- Hvordan være kirke i utfordrende ungdomsmiljø i nærområdet til kirka
- Videreføre og utvikle menighetsarbeidet på Hatlehol etter kommunestyrevedtak
- Organisering og ledelse av stab

11.00 Babysang

Biskopens følge hadde lunsj sammen med foreldre og barn i kirkekjelleren. Ansvarlig: Trosopplærer Katinka Røsberg Møller og kateket – trosopplæring Sølvi Irene Ulvestad.

12.00 Institusjonsbesøk Moa aldersboliger

Diakon Åsrun Eli Håvik og biskop Ingeborg møtte beboere ved Moa aldersbolig til sangstund og samtale.

14.00 Møte med lærere, kirkekjelleren

*Til stede: Biskop Ingeborg, kateket Jon Ivar Tønnesen, kateket Sølvi Irene Ulvestad, sokneprest Anders Grytten, fungerende prost Arnt Sigurd Sollie, rådgiver John Erik Brakstad
Representanter fra 4 skoler*

Jon Ivar Tønnesen ledet samlingen. Biskopen roste det gode samarbeidet mellom kirken og skolene i området, og slo fast at det er et stort handlingsrom for et respektfullt faglig samarbeid rundt skolens kompetansemål. I et flerkulturelt samfunn er det viktig at alle barn har kunnskap om kirken, det skaper trygghet. Hun viste også til statsråd Tonje Brenna sin avklaring som bekrefter at SFO-aktiviteter kan tilbys i samarbeid med trossamfunn. Forutsetningene er at aktivitetene ikke er diskriminerende, det tas hensyn til språklig og kulturell bakgrunn, det må gis tydelig informasjon, det er valgfritt å delta dersom det tilbys trosopplæring, og at det ikke er betingelser for deltagelse om at en er døpt eller lignende.

I samtalen med skolene fortalte de om sine erfaringer med kirken, både til gudstjenester og til andre besøk i kirken. De ansatte fikk gode tilbakemeldinger for opplegg som tilbys skolene. Viktigheten av å snakke sammen ble understreket. Det har vært eksempler på skolene hvor elevene lærer sangene på bokmål, og har blitt møtt med at sangene var på nynorsk i kirken. Biskopen understreket også behov for å kjenne til hvilke bibeltekster elevene møter på de ulike klassetrinnene, slik at trosopplæringen som kirken har ansvar for kan legges best mulig til rette.

Forestillingen «Fortellingen F» med utgangspunkt i de unike glassmaleriene ble omtalt. Den er lagt på is fra kirken sin side. Begrunnelsen er økonomi og usikkerhet hva barna fikk med seg. Skolene fortalte om gode tilbakemeldinger fra elever på 5. trinn som har opplevd forestillingen. De oppfordret til å skape kulturopplevelser og gode møteplasser for barn og unge i kirken.

Kateket Jon Ivar Tønnesen har utarbeidet et utkast til ny samarbeidsplan mellom kirke og skole som ble presentert på møtet. Utkastet inneholdt ulike tilbud til elever på de fleste trinn, fra 1. klasse til videregående skole, med aktuelle kompetansemål etter 4-trinn, 7-trinn, 10-trinn og vg3. Samarbeidsplanen skal kommuniseres til alle skoler i soknet.

Til videre oppfølging:

- Ny samarbeidsplan mellom kirken og skolene i soknet

16.30 Møte med sokneråd, kirkekjelleren

Til stede:

Biskop Ingeborg Midttømme, fungerende prost Arnt Sigurd Sollie, sokneprest Anders Grytten, Kjell Egil Hanken, Severin Røald, Sveinung Remøy, avdelingsleder kyrkjelyd Hans Roar Aas, Ingrid Staff, Jannicke Rogne, Torunn Måseide, Berit Nerheim Andersen, rådgiver John Erik Brakstad

Tema: Kirken i nærmiljøet – utfordringer

Biskopen ledet møtet. Første tema var ny kirke på Hatlehol, med bakgrunn i formannskapet i Ålesund sitt vedtak om å si nei til midler de neste fire årene til et forprosjekt for nye Hatlehol kirke. Samtalen viste et stort engasjement i soknerådet for ny kirke i bydelen, og også stor frustrasjon og fortvilelse over at byggingen enda en gang er skjøvet fram i tid. Soknerådet ønsker nå et helt annet bygg enn det signalbygget som var klart til bygging i 2016. Nå ser en behovet for en kirke som er et samlingssted i bydelen for mennesker i alle aldre, og med rom for ulike aktiviteter gjennom uken, ikke minst for barn og unge. Soknerådet ser utfordringen med å bevare frivilligheten, og det ble samtalt om hva sokneråd og ansatte kan bidra med for å rekruttere og gi frimodighet til ytterligere frivillig tjeneste fremover. Leie av større areal fra folkehøgskolen og ansette en kapellan med særområde rundt Hatlehol var blant forslagene som ble framsatt i samtalen. Det ble også uttrykt vilje til å legge til rette for og forberede et «gryteklart bygg», slik at når pengene en gang kommer så kan byggingen startes straks.

Menigheten har mistet daglig leder som konsekvens av reduksjon i overføringene til kirkelig fellesråd, og ny organisering. Dette har skapt utfordringer i stab med uklar ledelsesstruktur og underskudd på ledelse, merbelastning for sokneprest, det har gitt konsekvenser for arbeidet i sokneråd med saksbehandling og gjennomføring av vedtak, og det gir utfordringer i arbeidet med frivillige i menigheten, med fare for å miste mye frivillighet.

Ordningen skal evalueres av fellesrådet i desember. Biskopen uttrykte forståelse for de økonomiske utfordringene i fellesrådet, men understreket sterkt behovet for å få tilbake daglig leder i menighetene.

Det er lav dåpsprosent i soknet. Årlig blir ca. 250 barn født, og ca. 100 barn døpes i Spjelkavik kirke. Det er sammensatte årsaker til dette, men tallene er utfordrende. Biskopen utfordret soknerådet til sammen med de ansatte å gå inn i dette, og se på hva som kan være årsaker, og hva som kan gjøres for å kunne øke snu den negative trenden.

Å være kirke for ungdommene i bydelen var også tema under møtet. Biskopen utfordret på hvordan kirken kan bidra til at ungdommer opplever seg sett. Hvilke tiltak kan kirken bidra med? Må det til endring av prioriteringer i menighetens arbeid for å lykkes med dette? Menigheten ønsker å være en åpen og inkluderende kirke for ungdommer, som ser dem og vil gjerne invitere til gode møteplasser. Men som erfarer det som også mange andre menigheter opplever, at det er utfordrende å beholde kontakten etter konfirmasjonstiden. Kirkens bymisjon ble etablert på Moa, men har flyttet arbeidet inn til byen. Biskopen oppfordret til møte med Kirkens bymisjon for å se om de kan bidra med kompetanse og ressurser også her i området. Hun viste til de sterke glassmaleriene som henger over inngangsdøren/utgangsdøren, og som forteller ærlig om livet en kan ta med inn i kirken, og om den virkeligheten en går ut til.

Til videre oppfølging:

- Arbeidet på Hatlehol og forprosjektering av kirken
- Oppslutning om dåp
- Ungdomsarbeid
- Samhandling mellom sokneråd og ansatte

18.00 Besøk i Kyrkjeklubben

Biskop Ingeborg fikk et hjertelig møte med medlemmene i Kyrkjeklubben, som hadde sitt vanlige programoppsett med sang, andakt, konkurranse og kveldsmat. Diakon Åsrun Eli Håvik ledet samlingen og Johan Grytten deltok som vanlig med trompeten.

19.30 «Heime på Hatlehol», Ålesund Folkehøgskole

Biskopen fikk oppleve fellesskapet i en fullsatt gymsal på folkehøgskolen, og var gjest i sofaen i samtale med Severin Roald. Kjell Egil Hanken ledet kvelden som var preget av mye sang og musikk. Hatlehol Soul og salmeorkester ledet an i allsangen, og Håvard Sveås holdt en minikonsert. Frivillige medarbeidere fra Kyrkjelydsutvalet for Hatlehol organiserte alt det praktiske rundt kvelden, og sørget for servering av boller og varm sjokolade.

Etter arrangementet i gymsalen deltok mange av de fremmøtte i fakkeltog til støtte for ny kirke i bydelen, fra folkehøgskolen, gjennom kirkegården til kirketomten. Arrangementet og fakkeltogget fikk god mediedekning i Sunnmørsposten.

Onsdag 22. november

09.00 Skolebesøk i kirken

Biskopen fikk møte 48 elever på 8. trinn ved Møre barne- og ungdomsskole som besøkte kirka. Håkon Blekens kunst var hovedtema. Ansvarlige for opplegget var trosopplærer Katinka Røsberg Møller og kapellan Bjarte Hove.

10.00 Bedriftsbesøk Tafjord Kraftvarme

Biskopens følge fikk orientering om Tafjord Kraftvarme og ble vist rundt på anlegget av daglig leder Irene Vik, miljøleder Anne-Berit Salen, og driftsleder Tor Tynes. Bedriften omgjør avfall til ren energi, og dekker 25% av Ålesund by sitt behov for oppvarming. Spjelkavik kirke får varme fra anlegget. Tafjord Kraftvarme har mottakskapasitet på 100 000 tonn avfall fra hele regionen. Biskopen formidlet inntrykk og erfaringer fra sitt miljøengasjement.

12.00 12-treff

Diakon Åsrun Eli Håvik ledet samlingen. Biskop Ingeborg holdt andakt, der hun tok utgangspunkt i lignelsen om sønnen som kom hjem. Britt Walle Ekroll kåserte om Håkon Blekens glassmalerier i samtale med den europeiske kunsthistorien. Kantor Oddgeir Nossen ledet allsangen. Frivilligkoordinator Aud Romslo Schistad sørget, sammen med frivillige medarbeidere for nydelig lunsj.

14.00 Møte med kommunen

Til stede: Biskop Ingeborg Midttømme, Håkon Lykkebø Strand, nyvalgt ordfører, Monica Molvær, nyvalgt varaordfører, Eva Vinje Aurdal, avtroppende ordfører, Steven Hasseldal, kommunaldirektør, Andrea Hunger, kirkeverge, Arnstein Myklebust, kirkelig fellesråd, Hans Roar Aas, kirkelig fellesråd, Kjell Egil Hanken, leder Spjelkavik sokneråd, Arnt Sigurd Sollie, fungerende prost, Anders Grytten, sokneprest, John Erik Brakstad, rådgiver

Tema for møtet: Hatlehol kirke. Biskopen ledet møtet og innledet med å påpeke at kommunens ansvar for kirkebygg og gravplasser ikke er blitt endret etter ny lov om tros- og livssynssamfunn.

Bakgrunnen for møtet var vedtaket i det nyvalgte formannskapet dagen før, der de sa nei til å bevilge 5,1 millioner kroner til et forprosjekt for nye Hatlehol kirke i den neste fireårsperioden. Kommunestyret gjør endelig vedtak i saken 7. desember. I forbindelse med fakkeltog som ble arrangert på Hatlehol kvelden før, uttalte biskopen til Sunnmørsposten at hun mente formannskapet hadde gjort sitt vedtak på sviktende grunnlag. Dette gjentok hun på møtet, og begrunnet det med at en kirke i dag er så mye mer enn et sted der det er gudstjeneste på søndager. En ny kirke vil være et viktig grep for å gi bydelen lokaler som dekker behov innbyggerne har. Hun viste til vellykkede eksempler fra andre steder i landet der nybygde flerbrukskirker dekker både kirkens behov og behov som kommunen har; livssynsnøytrale rom, øvingsrom, samlingssted for ulike grupper i bydelen, etc. Biskopen viste til den store gruppen frivillige i menigheten i bydelen, som har et stort engasjement, ikke minst for barn og unge, men som mangler lokaler. Hun trakk også fram utfordringer i forbindelse med begravelser, med lang avstand fra kirken til gravstedet og med krevende trafikkforhold. Biskopen refererte til Lov om tros- og livssynssamfunn fra 2020, der det fastslås at kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg.

Nyvalgt ordfører i Ålesund Håkon Lykkebø Strand så behovet for ny kirke på Hatlehol, og uttrykte stor forståelse for skuffelsen i menigheten over vedtaket i formannskapet. Men han slo samtidig fast at penger til forprosjekt for bygging av Hatlehol kirke utsettes til 2027. Han kunne heller ikke si noe om videre skjebne for nybygg om fire år. Kommunen har ikke økonomi nå. Hvordan situasjonen blir om fire år vet en ikke. Det er mange andre byggeprosjekt i kommunen som også er blitt utsatt.

Sokneprest og soknerådsleder orienterte om alle aktiviteter som skjer i kirken nå. Kapasiteten i Spjelkavik kirke er sprengt, med mange tilbud hver dag gjennom uken. Det er mer enn 500 personer innom kirken i løpet av en uke, utenom gudstjenester og begravelser. Kirken er mye mer enn gudstjeneste på søndag. Et stort antall frivillige er med å skape gode møteplasser for mennesker i alle aldre og livssituasjoner. Det ble vist til at i ytre bydel er det tre kirker på 10 000 innbyggere. I Spjelkavik sokn er det 17 000 innbyggere og en kirke. For mange blir det for langt å reise fra indre bydel til Spjelkavik kirke. Særlig gjelder dette barnefamilier.

Soknerådslederen viste også til det lange og sterke engasjementet for bygging av ny kirke på Hatlehol. Noen har vært med siden første basar ble gjennomført i 1966 og enda ikke har gitt opp. Engasjementet for ny kirke er fortsatt til stede. Menigheten er innstilt på å bruke penger, tid og engasjement på dette, men det er viktig med signaler fra kommunen for å opprettholde dette engasjementet.

Det var enighet i møtet at det var viktig å få til bedre dialog mellom kommune og kirke om utfordringer i bydelen og planer for ny kirke på Hatlehol. Over nyttår vil påtroppende ordfører invitere soknerådet til hovedutvalg for kultur og oppvekst for å informere om hva kirken kan tilby. Påtroppende varaordfører vil ta initiativ til et møte mellom sokneråd og hovedutvalg for helse og omsorg.

Til videre oppfølging:

- Møte mellom Spjelkavik sokn og hovedutvalg for kultur og oppvekst
- Møte med hovedutvalg for helse og omsorg

19.30 Salmekveld i kirken

Det ble en vakker kveld i kirken, der de fremmøtte fikk synge salmer, lytte til vakker korsang fremført av koret Cantabile og av Spjelkavik kirkekor. Ketil Hjelset fremførte en sterk freds-appell, «Kan vi syngja i ei verd som blør frå tusen opne sår?» Biskop Ingeborg avsluttet salmekvelden som ble ledet av kantor Oddgeir Nossen. Etter salmekvelden i kirka var alle invitert til kveldsmat i kirkekjelleren

Torsdag 23. november

10.00 Barnehagebesøk i kirka

Biskopen deltok når barn fra Tryggheim barnehage besøkte kirken. Trosopplærer Katinka Røsberg Møller hadde ansvar for samlingen.

12.30 Fagmøte

Til stede: Biskop Ingeborg, sokneprest Anders Grytten, PUU prest Gunnhild Barstad Løvold, diakon Åsrún Eli Håvik, kantor Oddgeir Nossen, kapellan Bjarte Hove, kateket Jon Ivar Tønnesen, kateket Sølvi Irene Ulvestad, PUU prest Stine Margrethe Lerheim, avdelingsleder kyrkjelyd Hans Roar Aas, frivilligkoordinator Aud Romslo Schistad, kirketjener Geir Jostein Flåm, trosopplærer Katinka Røsberg Møller, undervisningsrådgiver Bente Wangensteen, kulturrådgiver John Erik Brakstad

Biskopen ledet møtet, og innledet med å gi ros til staben for alt arbeidet som blir gjort. Det er en stor stab med mye ressurser og stor kompetanse. Hun viste til tre vedtak fra forrige Kirkemøte:

- Fortsatt to arbeidsgiverlinjer.
- Biskopen skal ikke lenger være arbeidsgiver for prestene, men biskopens tilsyn skal styrkes for alle råd og ansatte i kirken.
- Soknerådet sin rolle skal styrkes. Folkevalgte som kirkens styringstjeneste.

Biskopen utfordret til nært samarbeid mellom ansatte og valgt råd, slik at en sammen utvikler veien videre for Spjelkavik menighet. Hun oppfordret til felles møter mellom sokneråd og stab der tema er de ulike fokusområdene og tematikkene staben jobber med; diakoni, undervisning, gudstjeneste, dåp, frivillighet, kirkemusikk og kultur, etc. Mye av dette arbeidet er tverrfaglig, og det må avklares hvem i staben som skal være med når de ulike temaene blir drøftet.

Det ble samtalt om hvordan staben jobber sammen, og hva som er en god struktur på møtepunkter i hverdagen. Det ble også satt ord på hvordan det oppleves å forholde seg til krav og forventninger som kommer utenfra og ovenfra. Sammen med stadig reduserte ressurser i staben kan dette være utfordrende.

15.00 Møte med stab, kyrkjevevje og nytt sokneråd

Til stede: Biskop Ingeborg, Åsrún Eli Håvik, Oddgeir Nossen, Bjarte Hove, Jon Ivar Tønnesen, Sølvi Irene Ulvestad, Stine Margrethe Lerheim, Gunnhild Barstad Løvold, Anders Grytten, Hans Roar Aas, Katinka Røsberg Møller, Severin Roald, Bernt Skjong, Kjell Egil Hanken, Hans Roar Aas, Ingrid Staff, Jannike Rogne, Torunn Måseide, Berit Nerheim Andersen, John Erik Brakstad

Tema: Ønsker for menigheten i nærmiljøet. Biskopen ledet møtet, som ble innledet med en presentasjonsrunde der både ansatte og medlemmer av rådet fikk si litt om kompetanse og egen motivasjon for engasjementet i menigheten. Dette var første møte mellom nyvalgt sokneråd og de ansatte, og biskopen oppfordret råd og til å prioritere møtepunkt fremover der de kan sette kurs sammen. Staben trenger ikke detaljstyring, men heller styringssignaler. Vil en begynne med noe nytt må en kanskje avslutte noe annet. Hun viste til Kirkemøtevedtaket om kirkelig styringstjeneste.

Leder i soknerådet orienterte om møtet med kommuneledelsen dagen før, og slo fast at kirken har gjort en for dårlig jobb i forhold til politikerne. De visste ikke hva de har utsatt. Planene for en ny

kirke ble presentert på møtet, ikke en katedral, men et senter og et møtested for mennesker i alle aldre. Soknerådslederen sa videre at om en har tro på at det skal bli et kirkebyggbygg på Hatlehol må menigheten bruke de ressursene som skal til for et forprosjekt. Han informerte også om at kirken vil bli invitert til et møte med hovedkomite for kultur og oppvekst og for helse og sosial en gang på nyåret.

Biskopen utfordret råd og ansatte til sammen jobbe fram en god presentasjon som synliggjør for politikerne ringvirkningene av det arbeidet som drives i kirken, og hva det vil bety med en ny kirke/bydelshus. Politikere er opptatt av kost/nytte, og der må kirken vise hva kommunen går glipp av dersom en ikke prioriterer nybygg på Hatlehol.

Soknepresten orienterte om nytt digitalt planverktøy for alle menigheter i Den norske kirke, «Kirka vår». Verktøyet samler oversikt over menighetens aktiviteter og tall om menigheten på et sted. Det vil gjøre det enklere for soknerådet å få oversikt, og enklere å presentere menighetens samlede arbeid. Det vil også være et godt styringsverktøy for ansatte og medlemmer i kirkelige råd. Alle medlemmer i soknerådet vil snart få tilgang til Kirka vår.

Til videre oppfølging:

- Plan for møter mellom sokneråd og ansatte.
- Samarbeid om forberedelser til møter med kommunen
- Bli kjent med planverktøyet Kirka vår

Søndag 26. november

11.00 Visitasgudstjeneste

Stab og frivillige medarbeidere bidrog til at visitasgudstjenesten ble en flott avslutning på visitasen for både små og store, i en nær fullsatt kirke. Korskolen deltok under første del av gudstjenesten med utdrag av kirkespillet «Samuel» av Eyvind Skeie og Harald Gullichsen. Biskop Ingeborg holdt preken. Etter gudstjenesten var det stor oppslutning om kirkekaffe i kirkekjelleren.

13.00 Visitasforedrag

Biskopens holdt sitt visitasforedrag i kirkerommet.

DEN NORSKE KYRKJA

Møre bispedøme

Gjennomgang av kyrkjebygg og kyrkjestad før visitas

Stad: Spjelkavik

Tidspunkt: 17. oktober 2023

Deltakarar: Hans Roar Aas, Geir Aure, Anders Grytten og Arnt Sigurd Sollie

Nr.	Område	Kommentar
1	Om kyrkje og kyrkjestad	
A	Byggeår	1987
B	Byggtype	Betong
C	Hovudmateriale konstruksjon	Betong
D	Fasade	Mur forblending av tegl
E	Sitteplassar	500
F	Kyrkja si historiske rekkefølge på staden?	Den første
G	Vernestatus?	Ingen
H	Freda kyrkjegrunn?	Nei
I	Andre særlege forhold ved kyrkjestaden?	Nei
2	Det gudstenestlege rommet	
A	Koret, orden, fargar, lys, vedlikehald	Uforandret
	Altertavle	Uforandret
	Alter – alterlys, alterbøker, antependiet	Uforandret
	Alterring	Uforandret
	Døypefont	Uforandret
	Preikestol	Uforandret

	Lesepult	Uforandret
	Prosesjonskors	Uforandret
	Lysglobe	Uforandret
	Glasmåleri	Uforandret
	Kyrkjebenkar/stoler	Uforandret
	Salmetavler	Uforandret
	Salmebøker	Uforandret
	Kyrkjebøker	-
	Liturgiske bøker	-
B	Oversikt over kyrkjetekstil og oppbevaring av desse:	Alle 4 farger og trygg oppbevaring.
C	Oversikt over kyrkjesølv, kyrkjekunst og andre verdfulle/verneverdige gjenstandar – og oppbevaring av desse:	Trygg oppbevaring.
D	Dekor/utsmykking/ malt kyrkjekunst på interiøret	Uforandret
E	Orgel	Uforandret
F	Oversikt over andre musikkinstrument: Type/tilstand	-
G	Audiovisuelt utstyr:	Oppgradert prosjektor og lerret på samme plass som tidligere. 2019.
H	Sakristi og våpenhus:	Uforandret

I	Galleri – trapper	Har ikke galleri
---	-------------------	------------------

3	Fysiske forhold innvendig	
A	Er tilkomstvegar inne i kyrkja universelt tilpassa?	ja
B	Eigna rullestolplassar?	ja
C	Er lysforholda tilfredsstillande? - Spesielle utfordringar? - -	ja
D	Er lydforholda tilfredsstillande? - Spesielle utfordringar? - Teleslynge? -	Ja. 2017 nye høytalere. 2023 ny lydmix.
E	Er inneklima tilfredsstillande? - Temperatur? - Fuktigheit?	ja
F	Er det elektriske anlegg tilfredsstillande? - Synlege skader/defekt? - Oppvarmingskjelder? Varmestyring? -	Ja, årlig kontroll
G	Tårnrom/ringeanlegg/klokker/urverk?	-Ringeanlegg har årlig service
H	Tilstand himling/kyrkjeloftet	Som følge av tidligere lekkasjer har vi gjort om på integrerte takrenner og fått montert varmekabler i disse. I tillegg er montert snøfangere.
I	Tilstand veggjar innvendig	God
J	Tilstand golv innvendig	God
K	Kyrkjekjeller	God, men har fukt innslag.
L	Kyrkjekaffe – kjøkkenløysing	Gode kjøkkenforhold.
M	Er bygningen halden ryddig og i orden? Avfallshandtering?	Ja

N	Er reinhaldet tilfredsstillande?	Ja
	- Eigna reinhaldsutstyr? -	Har ekstern renholdsaktør.
O	Er toalettforholda tilfredsstillande? - Universell utforming (UU)? - Stellemoglegheiter? - HC-WC? -	Ja
P	Type brannvarsling? Er brannvernstutstyr tilfredsstillande? Er rømmingsvegar merkte og opne? Utrykking brannvesen i minutt? Er det tilgjengeleg førstehjelpsutstyr?	Ja
Q	Er det tilfredsstillande moglegheiter for tjuverisikring av verdigjenstandar? - Safe? -	Ja
R	Er oppbevaring av nøklar og anna utstyr merkt?	Ja
S	Finst det eigna og tilstrekkeleg verneutstyr?	Ja
T	Anna	
4	Fasade	
A	Generell vedlikehaldsstatus?	God, men bygget er fra 1987 og har vedlikeholdsbehov.
B	Tårn / tak / takrenner / nedløp	Takrenner er reparerte og nedløp vil bli det med det første.
C	Tilstand vegg/kledning	God
D	Dører / vindauge	God, men må påregnes oppgradert som følge av levealder.
E	Måling	Ikke aktuelt
F	Sokkel/murar	God, men har utfordringer med dårlig utført grunnarbeid.

G	Andre forhold?	
5	Kyrkja sine nære omgjevnader	
A	Belysning av kyrkjestaden	God
B	Skilting til kyrkjestaden	God
C	Parkering	God
D	Avmerkt HC-parkering	God
E	Universelt utforma tilkomst og inngang	Ja
F	Minnesmerke/kulturminne	Ja
G	Vegetasjon/grøntanlegg	God
H	Kyrkjelydshus	Ikke
I	Andre forhold?	Nei
6	Gravplass*¹	
A	<i>Korleis er totalinntrykket av gravplassen og overgangen mot kyrkja sine nære omgjevnader?</i>	God
B	<i>Er vigsla bygg i tilknytning til gravplassen vedlikehaldne og i orden?</i>	Ikke aktuelt
C	<i>Er det andre vigsla element på eller ved gravplassen?</i>	Nei

¹ Frå 01.01.21 er forvaltningsansvaret for gravplass overført frå bispedøma til Faggruppe Gravplass hos Statsforvaltaren.

D	<i>Andre liturgiske og sakrale element ved gravplassen?</i>	Ikke aktuelt
E	<i>Er det uavklarte forhold i grenseovergangen kyrkjebygg/kyrkja sine nære omgjevnader/gravplass?</i>	Nei
F	<i>Andre forhold ved gravplass/ kyrkja sine nære omgjevnader som biskop bør vere orientert om?</i>	Moaområdet er under utvikling og der vil forekomme interessekonflikter som må følges nøye av fellesrådet.
7	Kyrkjekontor	
A	Korleis er totalinntrykket av kyrkjekontora?	Det er delt. De opprinnelige kontorene fungerer relativt godt, men det er problemer med at det er lytt mellom kontorene. Brakkene var en midlertidig løsning som ble permanent. Nå er det kommet til at radikale og nye ting må skje. Utbedringer med nye vinduer der vil midlertidig hjelpe, etter vannlekkasje i 2022. Men det må settes i gang et arbeid med å utrede en ny og permanent kontorfløy slik at alle får gode kontorforhold. Brakkene mangler alarm, (innbrudd i september 2023), printer, toalett. Og inneklimaet er ikke tilfredsstillende.
B	Tilkomst, parkering/merking	Tilkomst kontorer er trang.
C	Korleis er tilgjenget i bygget?	Se over
D	Er tilgjenget UU?	Ja
E	Lys og lyd	Se over
F	Oppvarming – inneklima	Se over

G	Korleis er kontorutstyrsituasjonen?	God
H	Er det tilstrekkeleg plass?	Nei, se over.

I	Kontorforhold	Se over.
J	Møterom? Samtalerom?	Sprengt kapasitet
K	Sikring av verdigjenstandar m.m.	God i hovedbygg, ikke brakka.
L	Kjøkken og lunsjforhold?	Oppgradert i nyere tid men i minste laget for en stor stab.
M	Toalettforhold?	Ok
N	Korleis er standarden på lokala?	Se over
O	Brannvarsling? Rømming?	Tilfredstillende.
P	Korleis er det psyko-sosiale arbeidsmiljøet	Ok, stadig behov for å arbeide med kommunikasjons- og samarbeidsform. Også tematisert med ekstern kapasitet i 2023.
Q	Kyrkjebokføring – prosedyre og oppbevaring	I følge regelverket
R	Saksbehandlings- og arkivsystem?	I følge regelverket

S	Kommunikasjon og nettsider/So-Me?	-
T	Andre forhold?	Nei

SMH/23.11.22

Visitaprogram: «Kyrkja i nærmiljøet»

Tid og sted	Programinnhold	Ansvar
TIRSDAG 21.11		
+ 09.00 kapellet	Morgonbøn	Sølvi
+ 09.30 Salongen	Møte med staben	Daglig leder
+ 11.00	Babysang lunsj	(10-13)
+ 12.00 Moa aldersboliger	Institusjonsbesøk / sangstund. Prat.	Diakon
- 13.00 Samtale Åsrún -		
+ 14.00 – 15.00 kyrkjekjeller	Møte m. lærere Servering: kaffe, te. Bestille vi servicekontor. Sølvi koker kaffe, te etc.	JIT (ny avtale om kirke/skolesamarbeid)
+ 15.45 -17.45 Kyrkjekjeller. Mat i k-sal, møte i u-sal etterpå.	Middag/møte med sokneråd. Tema: Kyrkja i nærmiljøet – utfordringer. Gyrosgrøte fra Myrstad. 15 personer	Daglig leder Aud, Jon Ivar, Sølvi, Anne Grete Juliebø (kommer 15.30)
+ 18.00 Kyrkjeklubben		
+ 19.30 Ålesund Folkehøgskole	«Heime på Hatlehol»	Kyrkjelydsutvalet for H.

ONSDAG 22.11		
+08.00	Samtale	Anders
+ 09.00 kyrkjerommet	Skolebesøk i kyrkja (Møre. 8. trinn, 48 elever)	Kathinka. Bord bakerst i kirkerommet
+ 10.00-12.00	Bedriftsbesøk Tafjord Kraftvarme (4 fra stab + 3 +1 fra service = 8)	sokneprest
+ 12-14 Kyrkjekjeller	12-treff (Ekroll). Ønske om at biskop har andakt	Diakon
+ 14.00 Kirka	Møte med kommunen Frukt og Farris (	Kyrkjevevje. Tema: kyrkje på Hatlehol- (bord bakerst i kirkerommet)
+ 15.30	Samtale	Bjarte
+ 16.15-1730 PAUSE		
+ 17.30 Kirka	Delta på korøvelse / foreberde gudstjeneste	Kathinka/Oddgeir
+ 19.30 kyrkjerommet	Salmekveld m kor	Kantor / stab
	«norske viser»	
	Kveldsmat m «Torsdag kveld»	Mat ok
TORSDAG 23.11		
+ 08.00 Møterom oppe	Samtale med vigsla (2 stk)	Sølvi
+ 09.00	Samtale	Jon Ivar
+10.00 Kyrkjerom	Barnehagebesøk i kyrkja	TRO
+12.00 Kyrkjekjeller	Lunsj	Aud hjelper til
+12.30 kyrkjekjeller	Fagmøte	

Tid til å planlegge gudstjeneste etterpå.		
+15.00 – 17.00 Kyrkjekjeller	Møte med stab, kirkeverge og nytt sokneråd. Tema: Ønsker for kyrkjelyden i nærmiljøet	Mat (Åsrun kan hjelpe på forhånd) pastasalat+drikke bestilles til tirsdag
SØNDAG 26.11		
11.00	Visitagudsteneste med kor / familiegudsteneste	Sokneprest / kontor / stab
	Kyrkjekaffe med Visitasforedrag	Sokneråd Bestille kake! Åsrun lager pr-materiale.

2023

Visitasmelding

SPJELKAVIK KYRKJELYD

NÆR GUD - NÆR MENNESKE

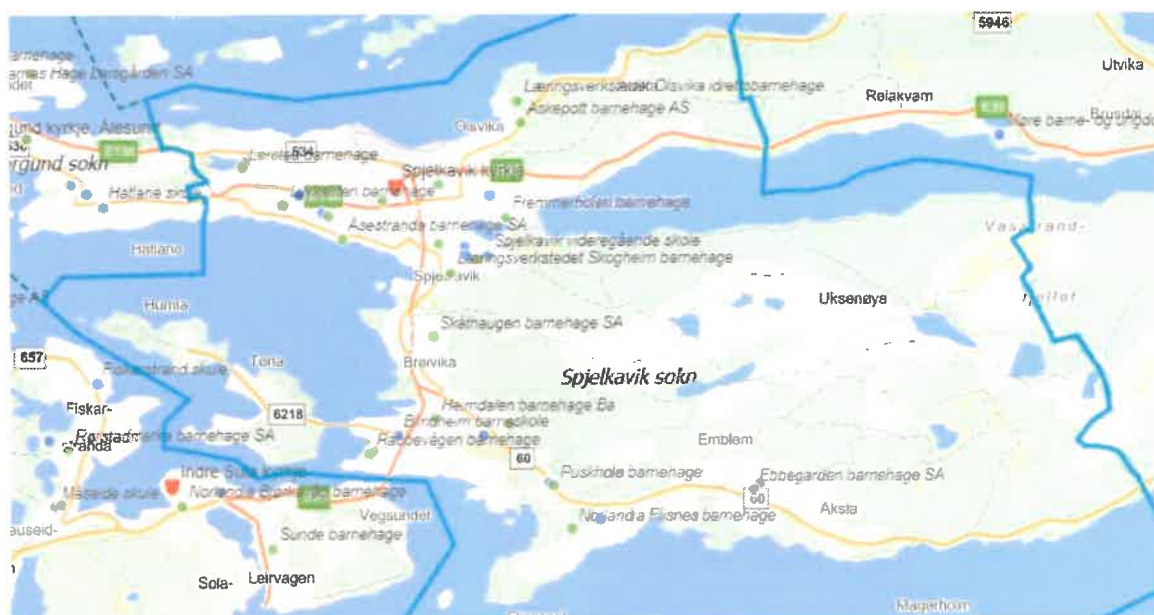
Bispevisitas i Spjelkavik

21.-26 november 2023

Innledning

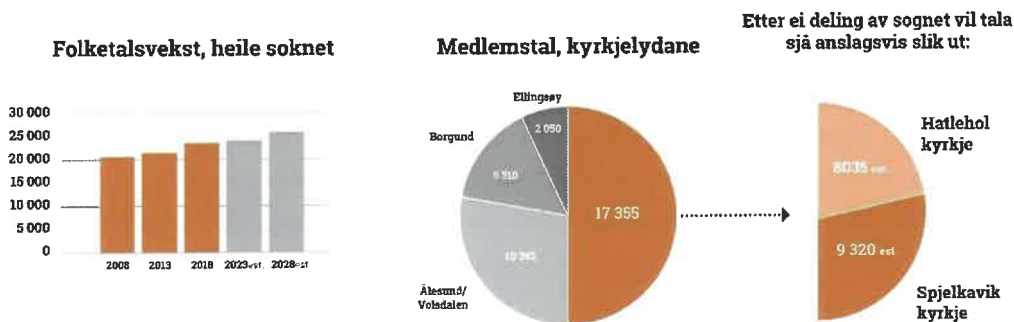
Denne visitasmeldingen er utarbeidet før bispevisitasen i Spjelkavik sokn november 2023. Meldingen er basert på den struktur og arbeidsmetodikk som nettverktøyet “Kirka vår - helhetlig plan for soknet” legger opp til. Ytterligere tallmateriale og beskrivelse av soknets arbeid finnes der.

Spjelkavik sokn ble skilt ut fra Borgund sokn 1. juli 1977 og er ett av de største sokna i Norge. Spjelkavik kyrkje ble vigsla i oktober 1987. I tilknytning til Spjelkavik kyrkje er det etablert urnelund og det er gravplass på Hatlehol.

Spjelkavik kyrkjelyd har 17662 medlemmer. Det utgjør 74% av befolkningen på 23841 i soknet (2022). Området er sentrum for mye av handels- og næringslivet på Sunnmøre og preges av utvikling og innflytting. I soknet er det 23 barnehager, seks barneskoler, to offentlige og en privat barne- og ungdomsskule, to videregående skoler og en folkehøgskole. Som kartet viser, dekker soknet en stor del av “gamle” Ålesund kommune. I den ytre delen ligger Lerstad, Åse, Olsvik, Moa og Spjelkavik. I den indre delen som er tenkt utskilt som Hatlehol sokn ligger Blindheim, Flisnes, Emblem og øyane Tørle og Humla. Å skille ut de østlige delene av soknet i egen menighet, lar seg ikke gjøre før en har fått bygd kirke på Hatlehol. Menighetens tilbud er derfor nå primært knyttet til Spjelkavik kyrkje. I tillegg leier vi lokaler på Ålesund folkehøgskule som ligger på Hatlehol til forordnede gudstjenester hver 14 dag i skoleåret og noen kveldsarrangementer. Når kyrkjelyden blir delt, vil det numeriske forholdet mellom de to menighetene være slik:

Blindheim, Hatlehol/Flisnes og Emblem er områda i tidlegare Ålesund som veks mest. Det er stor aktivitet med nybygging, ny skule og ny idrettshall, som vil gi enda større tilflytting til området

Temaet for visitasen er “Kyrkje i nærmiljøet”. I del en av vistasmeldingen drøftes det hvordan kyrkjelyden fungerer i nærmiljøet og hvilke roller den har her (1.1). Deretter legges det fram tall- og statistikk som sier noe om hva kirken gjør i nærmiljøet og hvordan oppslutning har endret seg de siste årene (1.2). De enkelte aktiviteter beskrives så nærmere (1.3). Del en avsluttes med en beskrivelse av soknets økonomi, bygg og anlegg (1.4).

Temaet for visitasen kan også sees som en utfordring: Hvordan kan kyrkjelyden bli mer synlig og bety mer for bydelen og menneskene der? I del to ser vi på hvilke ressurser kyrkjelyden har (2.1) og utfordringene vi strever med (2.2) for å nå dette målet.

I den tredje delen prøver vi å si noe om hvilke satsninger som er viktig for at kyrkjelyden framover skal kunne bety enda mer i nærmiljøet.

Meldingen har to vedlegg: «Strategidokument for Hatlehol» og «Lokal grunnordning for hovedgudstener».

Del 1. Hvordan er vi kirke i nærmiljøet?

1.1 Sokneråd og stabs beskrivelse av kirke og nærmiljø

Det er ikke enkelt å fremstille bydelen Spjelkavik kyrkje ligger i med noen få setninger. For likevel å si noe om særpreget området har og hvilken rolle kyrkjelyden spiller, ble stab og forrige sokneråd utfordret til å komme med sine inntrykk. Samtalene blir oppsummert her:

Gudstjenester med tydelig identitet

Gudstjenestene er godt besøkt av mennesker som ønsker å gå til gudstjeneste og som kjenner seg hjemme i kirken. Det er månedlige familiegudstjenester med hvor barne- og ungdomskor deltar og hvor det jevnt over deltar flere hundre mennesker. Nattverddeltakelsen på familiegudstjenestene har økt jevnt i de 10 årene en har jobbet på denne måten og er nå høy. Gjennom korskolen blir både barn og foreldre kjent med gudstjenesten og får innføring i mange temaer knyttet til den og kristen tro. Blant de som er med, aner vi en utvikling fra at det er litt flaut å gå i kirken til at det er en naturlig del av livet.

Kirkekoret er med på en gudstjeneste i måneden og på høytidsdagene. Gudstjenestene preges av god salmesang, høy nattverddeltakelse, mange frivillige som deltar som kirkeverter og medliturger.

Formen på gudstjenestene i Spjelkavik har skapt debatt og engasjement gjennom årene. Derfor er det naturlig at det bevisst ble søkt et annet musikalsk og liturgisk uttrykk da det ble etablert faste gudstjenester på Ålesund folkehøyskole. Slik har gudstjeneste i Spjelkavik og på Hatlehol har vært sitt liturgiske og musikalske særpreg. For noen er det hipp som happ mens andre gudstjenestedeltakere knytter seg til den ene formen framfor den andre. Det har vært uenighet i kyrkjelyden om en skulle gjøre noen av gudstjenestene i Spjelkavik kyrkje mer lik de som er på Hatlehol. Noen mener at nettopp bredde og mangfold i uttrykk er viktig i ein kyrkjelyd som skal favne en så stor og sammensatt kyrkjelyd, og at en derfor godt kan rendyrke tydelig identitet på hvert sitt sted. Men siden en har som mål å dele soknet i to, er ikke dette en varig løsning på behovet for bredde.

Etter sist revisjon av gudstjenesteordningen ble det vedtatt en prøveperiode over to år der en ville ha en gudstjeneste i måneden med liturgisk musikk fra alternativ 2 i gudstjenesteboken.

I tillegg til gudstjenestene på søn- og helligdager, er det månedlige formiddagsmesse med påfølgende lunsj og keltisk kveldsbønn hver 4. mandagskveld. Morgenbønn er det hver uke fra tirsdag til fredag.

Prestene representerer noe av bredden i Den norske kirke, og det jobbes mye med forkynnelsen som vektlegger evangeliet til menneskene som er til stede og kallet til

etterfølgelse. Gjennom menighetens historie har forholdet mellom tradisjon og fornyelse vært mye drøftet. I et område med stor forandring, har en klart å utvikle en tydelig identitet. Gjennom diakoni, trosopplæring, gudstjenester og formidling av kristent forankret kultur representerer Spjelkavik kyrkje noe som ingen andre "tar seg av" i bydelen. Den lokale grunnordningen er vedlegg 2 til vistasmeldingen.

Mangfold

Det har skjedd en voldsom utvikling av området i etterkrigstiden. På 50-tallet var området preget av landbruk. Nå er det gamle tradisjonssamfunnet omformet av utbygging og tilflytting. Derfor er området Spjelkavik sokn dekket preget av mangfold: I kirkens nærmiljø finner vi mange kristne forsamlinger, en god del narkotikahandel, et kjøpesenter med ambisjoner om å bli Norges største, det største sjukehuset mellom Bergen og Trondheim, svært rike mennesker og svært fattige mennesker, og de fleste former for menneskelig lykke og ulykke.

Kyrkjelyden reflekterer forandringen og mangfoldet. Vi tilbyr fellesskap gjennom korvirksomhet, diakonale tiltak for ulike grupper mennesker, konserter og andre kulturarrangementer, internasjonal kafe og ulike gudstjenester. Svært mange er innom kirka i løpet av en uke. Lokalene våre er stort sett i bruk hver ettermiddag og kveld. Likevel når vi bare en liten del av befolkningen. For mange befinner kirka seg gjemt bak Moa på alle måter.

Engasjement

Spjelkavik kyrkjelyd har for tiden over 200 aktive frivillige. Mange er engasjert på Hatlehol. Gudstjenestene der blir til i samspill mellom prest og frivillige gudstjenestegrupper. To band står for musikken. Frivillige er med å gjøre rommet klar for gudstjeneste ved å bære stoler og pynte. Det er to-delt søndagsskole under gudstjenestene. Det er alltid kyrkjekaffe.

Også i Spjelkavik er frivillige en viktig del av gudstjenesten. Det er lett å få med seg folk til å bidra på ulike arrangementer. Kirkeverter og medliturger som ikke er satt opp til tjeneste en søndag, bidrar likevel når de ser at det er behov for hjelp underveis.

Spjelkavik kyrkjelyd er velsignet med mange medlemmer som har et høyt engasjement for kyrkjelyden og et sterkt eierforhold til f.eks. gudstjenestene. Det er mye raushet, men av og til kan engasjement føre til høy temperatur i diskusjoner og motsetninger. Dette er langt å foretrekke framfor likegyldighet og allmenn kjedsomhet. Men det er alltid en utfordring å romme meningsmangfoldet og ivareta den enkeltes behov for å bli møtt og respektert.

Fellesskap

Mange mennesker opplever kyrka og kyrkjelyden som sitt hjem og en viktig arena for vennskap. En har i mange år arbeidet bevisst for å styrke dette. Relasjoner blir skapt fra babysang og familiemiddagene til 12-treff for eldre. I korskole- og barneklubbarbeidet blir både barn- og foreldre knyttet til hverandre, gudstjenesten og kyrkjelyden. Filmklubben har vært viktig for ungdommer i en krevende livsfase. Gudstjenestene på både i Spjelkavik og Hatlehol fungerer som møteplasser hvor vennskap bygges. På Hatlehol er det alltid kyrkjekaffe. I Spjelkavik kyrkje har det vist seg at det særlig på høytidsdager er det mange som er på kirkekaffe. De dagene slett ikke “alle” har en familie de skal hjem og spise middag sammen med, er viktige dager å legge til rette for fellesskap.

Samarbeid

Kirken samarbeider med de fleste skolene og barnehagene som ligger i soknet. Både videregående, ungdomsskoler og barneskolene deltar på gudstjenester før jul. De fleste barnehagene har julegudstjenester på programmet, mange får også besøk av ansatte før påske. Vi har en del skolebesøk hvor særlig kirkerommet og kirkekunsten er i sentrum. Vi merker økt etterspørsel etter besøk i kirka og besøk på skolene av ansatte, men vi har nok ikke så mye å gå på her kapasitetsmessig.

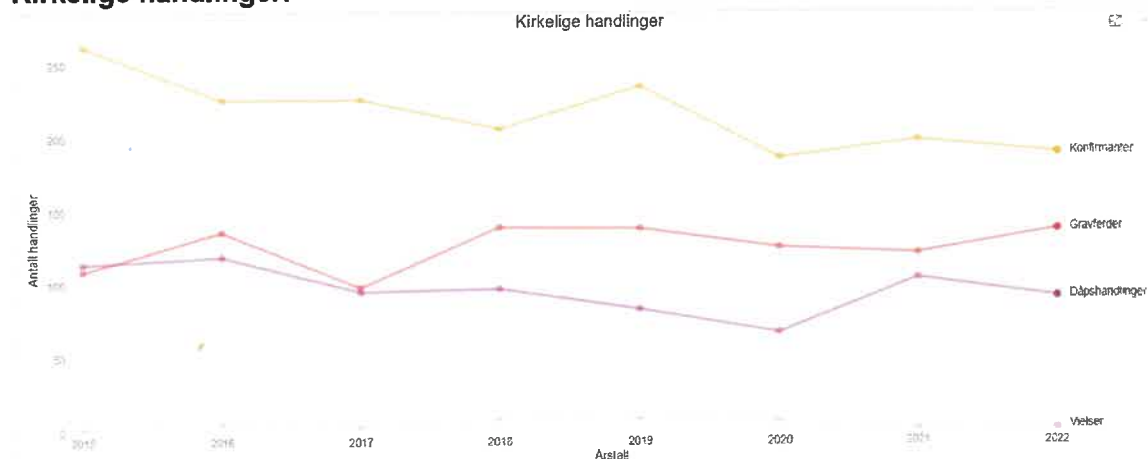
Vi har fast andaktsturnus på sykehjem og andre aldersinstitusjoner i bydelen. Vi merker at det er en utfordring at beboerne er stadig sykere. Det blir flere eldre, og det er et mål for kommunen at de skal bo hjemme lenger. Færre er i stand til å delta på andaktene. Mange av de som før ville fått plass på sjukehjem bor nå hjemme er ganske isolert. Vi mangler den kontaktmuligheten vi før ville hatt med mennesker i denne gruppen. Kan hende er det viktig å utvikle samarbeid med hjemmesjukepleien om dette. På Blindheim sjukeheim har vi i samarbeid med institusjonen tilbud om fast samtale for pasienter hver 14. dag. Her og ved de andre institusjonene synes det å fungere greit at personalet formidler kontakt med prest/diakon når brukere eller deres familie ønsker det.

Ålesund kommune har i år opprettet en klinisk etikk komite som skal bistå ved etiske spørsmål som oppstår i helse- og omsorgssektoren. Soknepresten er med i denne komiteen som møtes en gang i måneden for å drøfte konkrete saker.

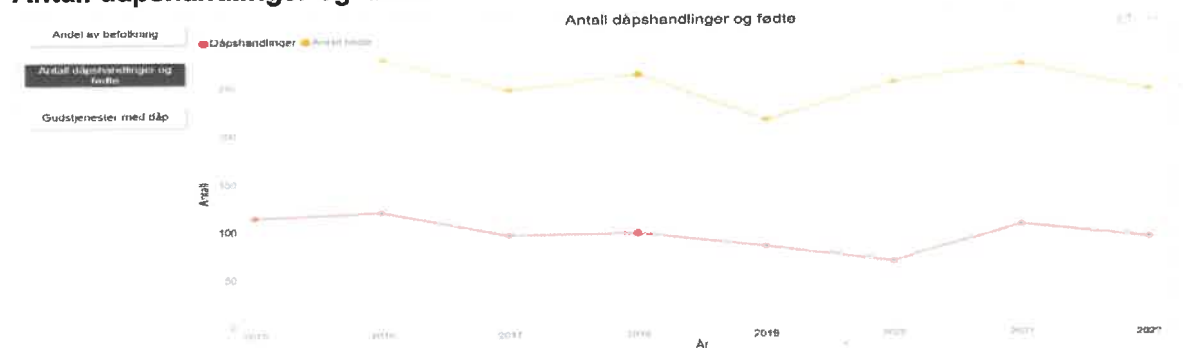
1.2 Tall og statistikk

Forrige visitas i Spjelkavik var i 2014. Her følger en del grafer hentet fra “Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet” som viser noe av utviklinga som har vært siden da. Koronatiden preger selvsagt tallene og gjør det vanskelig å si noe om trender over tid. Vi mener selv at mange av grafene er på god vei opp igjen. Men dåpstillene er en stor bekymring.

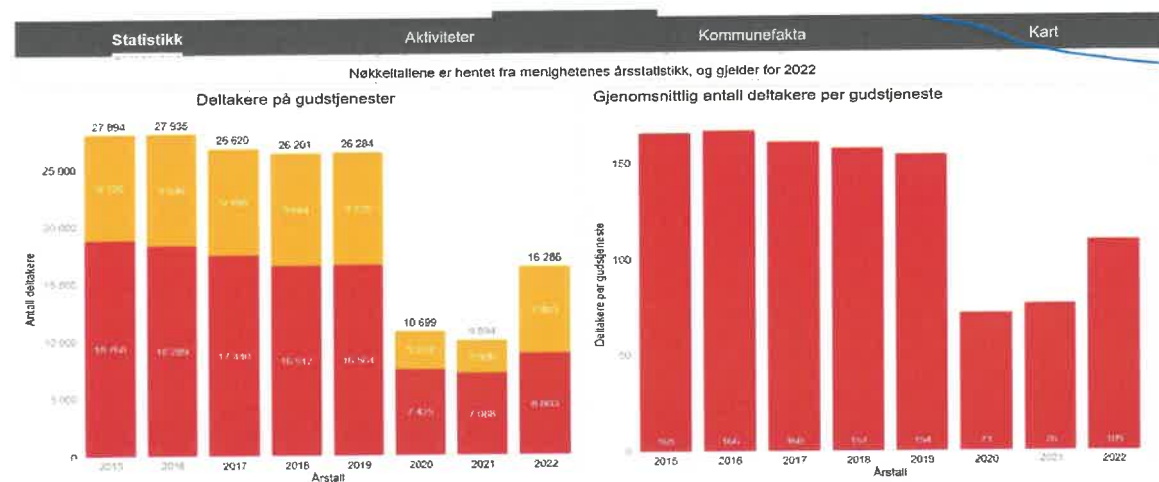
Kirkelige handlinger:

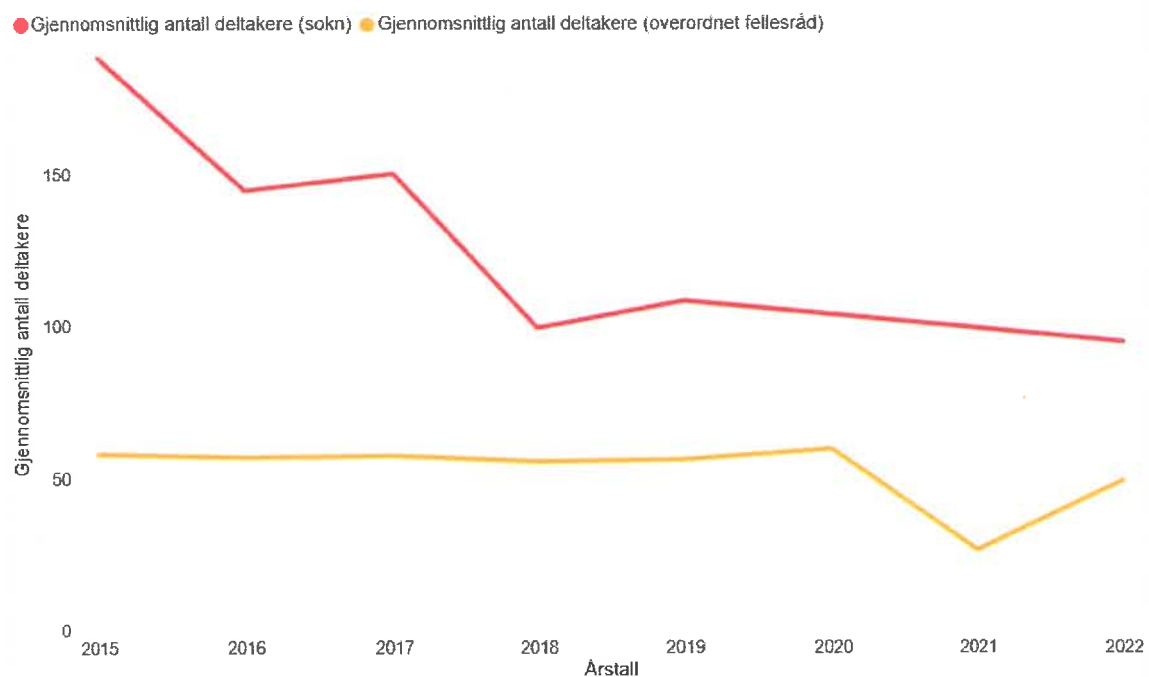
Antall dåpshandlinger og fødte

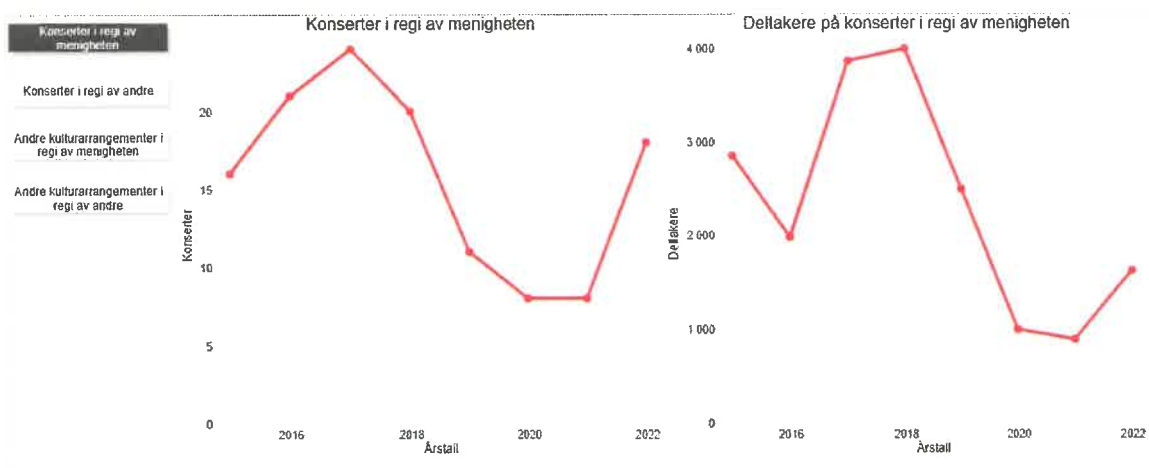
Gudstjenestedeltaking

Gjennomsnittlig antall deltakere per gudstjeneste, for soknet og overordnet fellesråd

Konsserter arrangert av kyrkjelyden

Situasjonen i 2022

Under er forrige års statistikk som oppsummerer noe av tilstanden nå.

28. Årsstatistikk for Den norske kirke 2022

1 Opplysninger om soknet			
1.1	Soknets kommunenummer		
	1507		
1.2	Fellesrådets navn	Fellesrådets organisasjonsnummer	
	ÅLESUND KYRKJELEGE FELLESRÅD	823620802	
1.3	Soknets navn	Soknets organisasjonsnummer	
	SPJELKAVIK SOKN	976996925	
1.4	Soknets adresse	Postnummer	Poststed
	Vestmoa 20	6018	ÅLESUND
1.5	Navn skiemaansvarlig	E-post skiemaansvarlig	Telefonnummer
	Hans Roer Aas	postmottak@kyrkja.alesund	70165300

2 Kirkelige handlinger	
For føring av de kirkelige handlingene vil medlemsregisteret være et utgangspunkt for grunnlagstall.	
2.1	Hvor mange ble konfirmert i soknet?
	189
2.2	Hvor mange kirkelige vielser ble utført i soknet?
	1
	Antall deltakere
	70
2.3	Hvor mange forbønnshandlinger for borgerlige inngåtte ekteskap ble utført i soknet?
	0
2.4	Hvor mange kirkelige gravferder (jordpåkastelser) ble foretatt for soknets befolkning?
	137
2.4.b	...Hvor mange av gravferdene ble foretatt i soknets kirke(r)?
	113
2.5	Hvor mange deltakere var det ved gravferder foretatt i soknet?
	16950

3 Gudstjenester				
3.A Antall gudstjenester og deltakere				
	Antall gudstjenester	Antall deltakere		
3.A.1 Avholdt på søn- og helligdager?	99	8803		
3.A.2 Avholdt utenom søn- og helligdager?	50	7483		
3.A.3 Totalt (sumfelt)	149	16286		
3.B Fordel totalt antall gudstjenester på nytt, etter hvilket sted de foregikk				
	Antall gudstjenester			
3.B.1 i soknets kirke(r)?	143			
3.B.2 på institusjon i soknet?	6			
3.B.3 på et annet sted, verken i soknets kirke(r) eller på institusjon i soknet?	0			
3.B.4 Totalt antall gudstjenester (NB!! Summen skal være lik 3.A.3)	149			
3.C Hvor mange av følgende typer gudstjenester ble gjennomført?				
	Antall gudstjenester	Totalt antall til nattverd	Totalt antall til skriftemål	Totalt antall deltakere
3.C.1 Gudstjenester med nattverd	90	6087		
3.C.2 Gudstjenester med skriftemål	0			
3.C.3 Hovedgudstjenester særlig tilrettelagt for barn	9			1389
3.C.4 Gudstjenester særlig tilrettelagt for ungdom	0			
3.C.5 Gudstjenester særlig tilrettelagt for barnehagebarn	5			620
3.C.6 Gudstjenester særlig tilrettelagt for skoleelever	12			3577
3.C.7 Gudstjenester med dåp	30			4360
3.C.8 Konfirmasjonsgudstjenester	10			4337
3.C.9 Julafestgudstjenester	4			1120
3.C.10 Gudstjenester i påsken	8			756

Frivillige medarbeidere i 2022 fordelt på kategori

1.3 Beskrivelse av de enkelte aktivitetene

Her vil vi presentere det arbeidet som gjøres i regi av stab, sokneråd, utvalg og frivillige medarbeidere i soknet. Vi regner ikke gudstjenestene som en "aktivitet". De er navet alt kretser rundt, derfor ble disse beskrevet over med overskriften «Gudstjenester med tydelig identitet».

Kultur/konserter

Kulturarbeid har alltid vært viktig i kyrkjelyden. Kirken er et utmerket konsertlokale. Det siste året er både lydanlegg og lys kraftig oppgradert. Vi får også bygd opp kompetanse i staben til å bruke dette. Slik blir det enklere å arrangere f.eks konserter. I mange år var "Kulturdagane i Spjelkavik kyrkje" en storsatsing. Etter en bred evaluering har en funnet at en nå heller vil satse på et jevnlig konserttilbud der en bygger merkevaren "Kultur i Spjelkavik kyrkje". Målet er å tilby konserter av høy kvalitet som åpner kirken for mennesker med ulik relasjon til kirken og dessuten presenterer kirkelig kultur som ingen andre i området prioriterer.

Kirkekoret har flere konserter. Ofte i samarbeid med andre. Ellers legger vi til rette for at andre kor skal få bruke kirka til konserter.

Kulturarbeidet er med å gjøre kirken nærværende for mange mennesker i byen.

Trosopplæring

Under er breiddetilbudene i trosopplæringen presentert:

Breiddetilbod:

Alder	Tilbod	Utdeling	Gudsteneste	Timar	Mål - Hva er formålet med tiltaket?
0	Dåpssamling og dåp	Bilde med kveldsbøn, dåpslys ...	Dåp i gudsteneste	4	Informere foreldre og fadrar om innhaldet i dåpen, praktisk gjennomgang av dåpshandlinga og gi kjennskap til kyrkjelyden sitt trusopplæringstilbod.
0	Babysang		NEI	16	Godt samspel mellom foreldre og barn. Bygge nettverk. Motivere til trusopplæring i heimen. Lære enkle rim/regler, kveldsbøn og enkle barnesangar av ulikt slag
1	1-årstreff	Foldebok: Julebarnet	NEI	2	Gi foreldra hjelp til trusopplæring i heimen og lære kristne barnesongar. Skape tilknytning til kyrkja si og lære om julebodskapen
2	2-årstreff	Foldebok: Noa	NEI	2	Gi barn og foreldre tilknytning til kyrkja, lære kristne barnesongar og høyre bibelfortelling frå GT. Rekruttere til kontinuerlig arbeid.
3	3-årstreff	Bok: Jona	NEI	2	Gi hjelp til trusopplæring i heimen - med fokus på song og formidling av bibelfortellingar.
4	Undretur	4-årsbok	JA	4	Bli kjend i kyrkja og få eit eigarforhold til si kyrkje. Oppleve fellesskap med andre barn og vaksne i kyrkja
6	Påskeverkstad	Bok: Barabbas	NEI	2	Lære om kva som hende i påska med Jesus og om kristne påsketradisjonar
7	1.-klassedag	6-årsbok: Tre i eit tre	JA	5	Kjenne seg verdifulle og unike, elska av Gud. Oppleve fellesskap med andre barn, ungdommar og vaksne i kyrkja. Få kjennskap til forvalting av jordas ressursar.

8	2. klasseklubb		NEI	8	Lære bibelfortellingar. Oppleve fellesskap i kyrkja med jamaldra. Rekruttere inn i LEGO-klubben (samling 4 er deltaking på LEGO-klubb).
9	Fisketur og skattejakt	Bok: Skatten i Liljedal	NEI	5	Bli betre kjend med skaparverket. Lære om Guds omsorg og gåver til oss, og om naturen som gir oss føde

10	Tårnagenthelg	Tårnagent-effekter	JA, hausttakkefest	8	La barna utforske kyrkja, klokketårnet og Bibelen. La barna utfordre seg sjølv, kyrkjelyden og nærmiljøet med oppdrag som startar i Bibelen sine forteljingar.
11	Dåpsfest for 5. klasse	NT	JA	5	Lære om dåpen som fellesskap med kvarandre og i kyrkja, skape medvit om dåpen. Bli kjend med Bibelen (NT).
11	Lysvaken	Salmebok	JA – hente-gudsteneste	10	La 6. klassingane oppleve at kyrkja rommer alle -heile døgnet, heile livet. Å dele tradisjoner og verdier. Oppleve fellesskap med kvarandre og kyrkjelyden som gir glede og energi - heile døgnet, heile livet. Vere ein nyskapanede kyrkjelyd som gir omsorg - heile døgnet, heile livet. Feire kyrkja sitt nyttår. Rekruttere til Aktivitetsklubben i kyrkja.
13	Juniorkonfirmasjon		NEI	8	Oppleve at kyrkja har plass til alle.
14	Fredagsfilmen (8. klasse)		NEI	6	
15	Konfirmasjon	Bibel	JA, fleire	60	Gi gode vekstvilkår for truslivet som vart gjeve i dåpen. Hjelp udøpte fram til dåp og kristen tru.
15	MILK (Minilederkurs)		NEI	34	Styrke trua hos kursdeltakarane. Danne grunnlag for å videreutvikle ein leiaridentitet. Integrere fjorårskonfirmanter i menighetens arbeid. Styrke eksisterende arbeid og bygge opp nytt ungdomsarbeid.

Her er en framstilling av andre tiltak i trosopplæringen med deltakertall fra 2022

Alde r	Tilbod	Antall samlinger	Snitt oppmøte	Unike deltakarar	Kommentar oppslutning
0-50	Familiemiddag	16	20	45	
0-50	Familieleir	1	11	11	
0-100	Julefest for store og små	1 (2023)		Over 200	
5-12	Søndagsskolen Spjelkavik				Ikkje i drift i 2022
5-12	Søndagsskolen Hatlehol	16	8	40	
1-2	Mini-Cantus	34	25	44	
3-5	Cantus Vialis	18	40	87	
6-7	Aspirantkor	29	18	41	
8-18	Barne- og ungdomskantoriet	52	22	28	
8-11	LEGO-klubben	11	9	26	
12-14	Aktivitetsklubben	12	11	46	
15-18	Filmklubben	16	7	21	

Diakonale tiltak

Inkluderande fellesskap

Samling for konfirmantforeldre i oktober med tema som kan støtte dei i oppgåva som foreldre. Kombinert med informasjon om konfirmantåret.

Kyrkjeklubben har samlingar annankvar veke. Kyrkjeklubben deltek på gudsteneste i februar, er på tur til Brusdalsheimen i juni og har julefest i desember. Oppmøtet er på 16-27. Johan Grytten er fast med som musikal. Medarbeidargruppa er ny siste to åra. Det er gledelig at nye frivillige er med!

Julegudsteneste vart gjennomført i gymsalen på Bogneset i starten av desember 2022. Kommunale dagtenestene hadde ikkje kapasitet til å komme til kyrkjerommet. Her er det ope kvar julegudstenesta blir i år.

Formiddagsgudsteneste. Kvar første onsdag i månaden er det formiddagsgudsteneste med felles lunsj etterpå. Desse gudstenestene har kateket, diakon og tkateket i trosopplæringa spesielt ansvar for, i samarbeid med prest. Tilbodet er no godt etablert og det er mange som set pris på desse gudstenestene og jamt er her 30 som møtes.

12-treff. Nokon av dei frivillige på 12-treffet har vore med i 20 til 30 år. Det er høg kvalitet på arbeidet og pådekkka bord, snittar og wienerbrød inviterer til god matlyst og fellesskap med gode samtalar. Vårprogrammet var: Johan Grytten med egne dikt og kornett, Peer Gynt ved Lidvar Nygjerde, Tavle-Jakob ved Torbjørn Akslen, Ei lyrisk reise ved Jarle Dyb, historier frå leirliv ved Hilde Lukkedal og Blindheim musikkor. Seniortreffet samlar mellom 30 og 60 personar. Haustsemesteret blir starta med seinsommartur til Brusdalsheimen.

Torsdagskveld i kyrkja er undervisning for vaksne som samler vel 20-30 kvar gang. Tema for våren var: Jobs bok ved Bjarte Hove, Lina Sandell salmekveld i samarbeid med kyrkjekoret, pilgrimstema ved Øystein Braaten, kvardagspsykologi ved Anders Grytten, Kristussentrert Yoga ved Rigmor Dahl og Barn i Bibelen ved Sølvi Ulvestad. Hausten 2023 er Torsdagkveld i kyrkja 10 år.

Internasjonal kafè si styringsgruppe består av frivillige frå kyrkjelyden, Røde kors og Norsk folkehjelp. Ein laurdag i månaden blir det servert mat til kring 70 frammøtte. Dette er eit viktig arbeid for å få til gode møte mellom menneske med ulik bakgrunn og frå ulike land. Ukrainsk foreining har i tillegg fått lånt kyrkjekjellaren fleire laurdagar til sine arrangement.

Kyrkjekaffi: Det er gledeleg med dette fellesskapet etter gudstenester. Konfirmantforeldre, misjonsforeiningar og andre frivillige har stilt med kaker. Oppmøtet er jamt 50-70 gjestar. Det er no innarbeida med suppe etter skjærtorsdagsgudstenesta. Og oppstart av haustsemesteret vert markert med grillfest etter gudstenesta.

Cross yoga: Det er fysisk trening med siktemål på å få sterkere og smidigere muskler, øve på mentale holdninger som kan hjelpe oss til å mestre livets utfordringer og det viktigste: At vi åpner oss for han som har vist hva kjærlighet er; Jesus. Hans godhet har en helbredende virkning på tanker og sinn, kanskje kan vi stoppe opp og lytte til hva han ønsker å si oss?

Torskemiddagen i mars samla 66 personar. Det er mat til mange fleire! Her er det ei fast frivillig gruppe som står for arrangementet. Det er no 20 år sidan torskemiddagen vart arrangert første gang!

Kyrkjekaffi 1. juledag. Det har vore open julefeiring i Spjelkavik kyrkje i 22 år og etter at dette vart avslutta, kom ideen om kyrkjekaffi 1. juledag. I 2019 og i 2022 var omlag 70 samla til god prat og innkjøpt marsipankake etter gudstenesta. Dette vil vi fortsette med.

Mat og prat er eit nytt tilbod i haust der diakon, Sølvi Ulvestad frå TRU, Anne Grete Juliebø og Randi Stige Øvstebø er med. Vi profilerer tilbodet på Borgund vidaregåande skule, der mange elevar i 1. og 2. klasse bur på hybel.

Nestekjærleik

Keltisk kveldsbøn er no innarbeidd som kveldsgudsteneste ein måndag i månaden. Her går musikk- og songglede hand i hand med stillheit, og formidling av Guds ord i dikt, bønner og refleksjonar. Keltisk kveldsbøn har ei stor medarbeidargruppe med tekstlesarar, lydmann, forsongarar og musikarar på gitar, fele, fløyte/trompet og piano. Det er rundt 20 som samlast jamt. Her er det plass til fleire. Etter nokre av samlingane er det kyrkjekaffi i våpenhuset eller bakerst i kyrkja. Det var diakonvigsling på Keltisk kveldsbøn i januar.

Stille dag med Geir Gundersen i februar, samla 34 frå heile Sunnmøre. Neste gang er planlagt til 3. februar 2024.

Institusjonsandakter: Sangstund med andakt annakvar veke, samt gudsteneste skjærtorsdag og lisjejulafta; på Blindheim omsorgssenter, Spjelkavik omsorgssenter og Åse helsehus. Månadleg hyggetreff/sangstund på Blindheim bokollektiv og Moa aldersboliger.

Samtaletid på Blindheim omsorgssenter annankvar onsdag. Dette tilbodet vart oppretta etter sist bispevisitas og har no eksistert i fleire år. Tilbodet til pleiarane med «pusterom/kvilepuls» er blitt gjennomført omlag ein gang per månad, men vart avslutta våren 2022.

Tap, livsmot og håp. Undervisning på konfirmantleir ved diakon i samarbeid med prest.

Minnegudsteneste på allehelgensaftan er innarbeidd. Etterlatte får invitasjon og det er minning av døde siste året. Dikt, musikk, kyrkjekaffi.

Sorgsamling i juni og i november: «Møte med sorgen og livet som går videre.» Samling for dei som har mist ein av sine nærmaste. Vi snakkar om kva sorg og tap gjer med oss og om kva som kan hjelpe til livsmot. Diakon og prest gjennomfører dette kurset.

Sorggruppe: To grupper vart gjennomført med 5-6 samlingar vinteren 2022/2023. Etterlatte blir invitert til oppstart av ny sorggruppe frå oktober 2023. Diakonar i Ålesund står saman om å invitere til sorggruppe og tilbodet er ope for alle også utanom kommune- eller soknegrensene.

Kamp for rettferd

Fasteaksjonen til Kirkens nødhjelp har gode resultat kvart år.

Misjon: Kyrkjelyden har misjonsutval og har misjonsavtale med NMS og Himalpartner. I gudsteneste er misjon med i forbøn, offer og informasjon. Vi har egne misjonsgudstjenester i Spjelkavik og på Hatlehol.

Vern om skaparverket

Grøn kyrkjelyd: Målet er å behalde Spjelkavik kyrkjelyd som grøn kyrkjelyd.

Arbeidet Hatlehol kyrkjelydsutval har ansvar for

Soknerådet har delegert ansvar for gudstjenester og kyrkjelydsarbeidet ellers som på Hatlehol til «Kyrkjelydsutvalet for Hatlehol». Utvalget har ikke økonomisk ansvar. Her er en oversikt over noe av arbeidet utvalget har ansvar for:

- **Søndagskolen og Bibelgjengen er revitalisert!** Hausten starta med oppstartsfest for søndagsskolen. Det vart ein suksess og arbeidet har gått godt ut over hausten!
- **Heime på Hatlehol:** Fleire arrangement med lav terskel for å invitere naboer og venner. Siste gang var salen helt full.
- **Gudstenestedeltakinga:** Etter ei vanskeleg tid med koronarestriksjonar har deltakinga steget jamt gjennom 2022 og 2023. Nå er det stort sett over godt over 100 mennesker tilstede.
- **Strategiarbeidet:** Strategiarbeidet blei fullført i våren 2022 og lagt fram for soknerådet.

- **Frivillighet:** På Hatlehol er det eit imponerande, stort frivillig diakonalt arbeid. Her er kyrkjekaffi etter kvar gudsteneste, fellesskapsgrupper, «Heime på Hatlehol» og basar.
- **Basaren.** I 2023 ble basaren svært vellykket. Over 90.000 kr kom inn.
- **Finans- og plankomité for Hatlehol kyrkje** jobba med dialog med dei politiske partia i samband med kommuna sitt budsjettarbeid.

Planer, strategidokument og lokal grunnordning

Kyrkjelyden har planer for gudstjenestefeiring (vedlagt), diakoni, trosopplæring og kulturarbeid som svarer på dette. Fellesskapet som er knyttet til gudstjenestene på Hatlehol utarbeidet også et strategidokument som ble vedtatt av soknerådet våren 2022 (vedlagt).

1.4 Økonomi, bygg og anlegg

Soknerådets økonomi

Spjelkavik sokneråd har ein god økonomi og har hatt det dei siste åra. Dette har gjeve soknerådet mogelegheit til å gjere nødvendige oppgraderingar i kyrkjekjellar og investeringar av teknisk art i kyrkjerommet.

Kyrkjeoffer

I 2022 ble det samla inn kr. 530 820,- av dette gjekk kr. 250 224 til eksterne formål. Spjelkavik sokneråd har eit ønske om at fordelinga mellom interne og eksterne formål skal være ca. 50/50. Etter at gåver gitt gjennom kyrkjeoffer var på ein nedgåande trend frå 2012 til 2017, så vi i 2018 og 2019 at pila gjekk oppover igjen og kyrkjelyden fekk inn meir i offer. Soknerådet trur at mogelegheita for digital innbetaling med Vipps har hatt ein god effekt. Vi har enda ikkje tal frå eit heilt korona-fritt år men håper at vi kan ta opp igjen den gode framgangen frå dei to siste åra før pandemien.

Gjevareteneste

Gjevartenesten har vært relativt stabil dei siste åra og for 2022 var talet kr. 157 408,- Den faste gjevartenesta i Spjelkavik sokn går til kyrkjelege aktivitet men mange gjer også fast til ny kyrkje på Hatlehol.

Innsamla midlar til Hatlehol kyrkje

Opp gjennom åra har kyrkjeringane på Blindheim trufast samla inn pengar til ny kyrkje på Hatlehol. Kyrkjebasaren har vore ei god innsamlings kjelde men også eit viktig arrangement for å skape eit engasjement, ein kyrkjelyd. Fleire har også valt Hatlehol kyrkje som formål ved minnegåver og frivillige produserer og sel «kyrkjeved» for å samle inn midlar. For nokre år sidan fekk også Spjelkavik sokneråd ei testamentarisk gåve øyremerka Hatlehol kyrkje. Til saman har desse midlande no passert 12 millionar!

Fellesrådets økonomi

Økonomien er i stor grad påverke av tilskott frå Ålesund kommune. Tilskottet utgjer ca. 70% av det samle budsjett, som er i 2023 på ca. kr. 43,9 millionar.

Etter kommunesamanslåing har Fellesrådet vært påverka av Korona og deretter den påfølgjande økonomiske krisen. Fellesrådet måtte gå på en innsparing på kr. 4.5 mill. i 2021 og fekk i same året beskjed frå kommunen om eit nedtrekk på 8% frå 2022. Dette førte til at Fellesrådet måtte tenkje helt nytt for å ta vare på alle funksjoner som leverer den gode tenesta til sokna. Dermed var stillingar som er fullfinansiert av bispedømme og stillingar med lovpålagte oppgaver verna. Valet om å ta vekk dagleg leiar stillingane var utroleg tungt, men i omorganiseringssprosessen var det der det var mogleg å gjere innsparingar. Fellesrådet måtte vedta blant annet:

- ❖ Ta vekk møtegodtgjering for alle soknerådsmedlemmer frå 2021
- ❖ Redusere 10% organiststilling i Spjelkavik kyrkje og 10% i Haram
- ❖ Redusere og gjere om dagleg leiar stillingar frå seks stillingar til to leiarar og ein rådgivar
- ❖ Gjennomgang og reforhandlingar av avtaler
- ❖ Reduksjon av leide lokalar for å nemne noko

Dermed vedtok Fellesrådet å ta ut alle dagleg leiarar og erstattar disse med to avdelingsleiarar og en rådgivar for sokn. Avdelingsleiar for kyrkjelyd har personalansvar for alle tilsette i kyrkja bortsett frå kyrkjetenaren. Det personalansvaret har avdelingsleiar for bygg og anlegg og gravplass. Rådgivar for sokn er ansvarleg for alle soknet sine rekneskap og støttespelar for sakshandsaming.

Den nye organisasjonsmodellen ble iverksett 1.6.2022 og skal nå evaluerast i desember. Innan den tiden har mykje rundt oss forandra seg. Kommunesamanslåing har ført etter fire år til kommunedeling, noko som fører også til delinga av fellesråda frå 1.1.24. Vår organisasjon blir mindre frå nyttår, og går frå 12 til 7 sokn. Den kyrkjelege omorganiseringa med en arbeidsgivarlinje blei også lagd vekk, nå skal ein fortsette med to arbeidsgjevarlinjer.

Spjelkavik kyrkje

I tillegg til utgifter for tilsette og andre utgifta, må kyrkjebygget vedlikehaldas. Spjelkavik kyrkje er kun 36 år, men må gjennom ei større vedlikehald i 2024 som skal utførast på taket

og som vil ligga på ca. kr. 1.2 mill. I tillegg ser ein på arbeidsplassar i brakkane. Også her må det ei oppgradering til. Utgifter på dette er under arbeid.

Hatlehol kyrkje

Prognoser for den kommunale økonomien er dessverre ikkje god og vil ha en direkte konsekvens for vår verksemd. Når det gjeldar Hatlehol kyrkje så har ein i mange år kjempa for kyrkjebygget. Det har vore en svært vanskeleg prosess. Diverre måte ein gå vekk frå det tidlegare kyrkjebygg pga manglande løyvingar. Rapporten frå Novaform AS visar til utfordringar ein hadde møtt om ein hadde velja å bygge, om ein hadde fått løyvinga. Fellesrådet har fått tildelt kr. 5.5 mill. og om ikkje Ålesund kommunestyret vedtar noko anna, er det satt av kr. 95 mill. i 2024 og 55 mill. i 2025 i økonomiplanen for 2024-2027. Kyrkjelyden har over lang tid sjølv samla inn midlar til finansiering av kyrkja. Det er vitskapeleg bevist at lokalsamfunn med eit velfungerande kyrkjelydsliv har en stor positiv innflytelse og ringverknad for lokalsamfunnet.

Bygg og anlegg

Spjelkavik kyrkje

Eksteriør

Fellesrådet har eit laupande vedlikehald av kyrkja. Som så mange andre kyrkjer har også Spjelkavik kyrkje hatt utfordringar med tanke på vatn som finn veier inn gjennom tak, vindaug og gjennom bakken. Sidan sist visitas i 2014 har Ålesund kyrkjelege fellesråd gjort mykje arbeid for å utbetre dette. På taket har skøytar og integrerte takrenner blitt gjennlodda. Det er lagt varmekablar i alle takrenner for å hindre isdanning som igjen fører til lekkasjar. Vindauga har fått nye pakningar og listverk. Taket har også fått snøfangerar. Eit av romma i kjellaren (søndagsskulerommet) har blitt totalrenovert pga innsig frå grunnen på nordsida av kyrkja. Sidan har det blitt gjennomført eit omfattande arbeid for å betre dreneringa rundt kyrkja. Kyrkja fekk i 2015 nye utvendige hovuddører.

Kyrkjerommet

Utsmykkingsnemnda i Spjelkavik har gjennomført fleire prosjekt i tett samarbeid med kunsthåndverkaren Kjell Gunnar Overøye. Hausten 2015 fekk kyrkjelyden på plass fire Vigseltolar utført i ask. I same tidsrom laga Overøye også ein adventslysestake i blånert stål. Det har vore viktig for utsmykkingsnemnda å få på plass ein heilskap i det estetiske uttrykket i det liturgiske utstyret som er mykje brukt i samband med gudstenester og gravferd. Derfor gjekk nemnda i gang, saman med Overøye i 2018 og fekk på plass ny haldar for dåpslys, to 7-arma lysestakar og jordhaldar til jordpåkastning. Materialet Overøye har brukt er blånert stål, behandla på ein særskild måte. Han er smed og har utført arbeidet sjølv.

Soknerådet hadde ein del øymerka midlar til utsmykking og med god hjelp av gåver frå folk i kyrkjelyden har desse prosjekta blitt gjennomført. Spjelkavik sokneråd er glad for engasjementet, kunnskapen og stå-på vilja utsmykkingsnemnda har hatt gjennom desse prosjekta!

Det er også gjennomført tekniske oppgraderingar: i 2021 fekk kyrkjerommet ein ny teknisk pult for styring av lyd og lys bake i kyrkjerommet. Idé og design var det kyrkjetenar Solrun Berstad som stod bak, ho kontakta Limstrand Interiør som bygde pulten etter våre teikningar. I same periode fekk kyrkjerommet også ny projektor og eit større lerret.

I fleire etappar har også lydanlegget blitt fornya med nye moderne høgtalarar, forsterkarar, miksepult og anna teknisk utstyr. Mange av desse prosjekta har blitt finansiert som eit spleiselag mellom Spjelkavik sokn og Ålesund kyrkjelege fellesråd.

Kontor

I kontorfløya har det kombinerte dåpsventerom og lunsjrom for dei tilsette blitt pussa opp med ny sofa, bord og ein ny kjøkkenkrok.

Kontorbrakker:

Spjelkavik kyrkje har lenge hatt fire samankopla kontorbrakker/modulbrakker som ei midlertidig løysing for å kompensere for manglande kontorplassar i kyrkjebygget.

Brakkene gir kontorplass til fem personar, møterom og litt lagerplass. Brakkene har vore plaga med fuktskadar i vegg ved vindauge, og har lenge vore planlagt utbetra. Eit innbrot i brakkene i september i år har gjort ytterlegare skade på brakkene.

Nye vindauge er innkjøpt og eit snekkarfirma er engasjert for å ruste opp brakkene til ein akseptabel standard. Arbeidet er planlagt ferdigstilt i år.

Kyrkjekjellar

Spjelkavik kyrkje har gode, bruksvennlege lokale i kjellaren. Dette gjev rom for å drive eit aktivt arbeid for barn, unge og vaksne også utanfor kyrkjerommet. Sidan sist visitas har kjellaren gått gjennom store oppgraderingar:

Kjøkkenet er pussa opp, med blant anna nye benkar, oppvaskmaskin og eit kjølerom.

Kyrkjelydssalen har vært gjennom ei omfattande oppussing, ein komité av frivillige og kyrkjetenar har planlagt og gjennomført oppgraderinga. Salen framstår som ny og kyrkjelyden har fått eit svært godt lokale til kvardag og fest.

Kapell, etter at fellesrådet renoverte «søndagsskulerommet» har det no blitt innreda som eit kapell. Kapellet blei innvia av biskop Midttømme i 2015.

Filmrom, kapellan Hove driv ein filmklubb for ungdom og har vært pådrivar i dette prosjektet. Eit av romma i kyrkjekjellaren har blitt ein skikkeleg kinosal for ca 25 personar, med kinostolar, god lyd, projektor og lerret. Filmrommet brukas også aktivt i konfirmantundervisninga.

Moa urnelund

Moa urnelund ligg tett ved Spjelkavik kyrkje og vart etablert og teken i bruk i 2018. Eit viktig mål med etableringa var å auke kremasjonsandelen for Ålesund aust, som tilhøyrar Spjelkavik sokn.

Spjelkavik hadde ein kremasjonsandel som var betydeleg lågare enn sentrumsområdet i Ålesund og urnelunden vart etablert for å være ein attraktiv urnelund som skulle smykke Moa og være tiltrekkande på folk, slik at ein ønska å ta den i bruk.

Moa er ein handelsstad med mykje infrastruktur, trafikk og aktivitetar og urnelunden vart utforma for å kunne ivareta behovet for stille soner.

Arealet er på ca 6-7000 m² og har 450 urnegraver med plass til 4 urner i hver, samt en navnet minnelund med plass til 300 urnegraver.

Hovedelementa er:

- Skjerming i form av en bred ytre ramme mot sør og vest
- En skjerming som har en annen pryddverdi og som knyttes mere mot kirka, i nord og øst.
- En forbindelse gjennom området i form av en buet akse som leder mot kirken.
- En sentral plass langs aksen.

Urnefeltta er delt inn slik at det er ein hekk på kvar side, ei rad med urnegraver til 4 urner, og ein grasgang for å gå på. I vedtektene for gravplassar i Ålesund er det ein særbestemmelse for Moa urnelund: «På Moa urnelund kan gravminne ikkje være høgare enn 50 cm, breiare enn 40 cm og tjukkare enn 30 cm».

Før etableringa av Moa urnelund var kremasjonsandelen i Spjelkavik sokn under 20%. No har andelen kremerte stege i Spjelkavik sokn til over 60%. Urnegravlegging har stege år for år på nye Moa urnelund. Det er i dag ca. 165 urnegraver og talet på namna minnelund er på 35 urner.

Den namna minnelunden er lokalisert i den søndre delen som er ganske skjerma, og ligg lavast i terrenget. 3 av murelementa vert brukt til minnevegg og urner vert sette ned i grasarealet framfor.

For namneplatane vert det forbora hol i veggane. Etterlate kan sette ned blomster på blomsterplater framfor minneveggane. Det er valt eit einsarta grønt bunndekke framfor muren.

Urnelunden har vist seg å krevje mykje stell og arbeid frå driftsavdelinga, samt grøntkompetanse, og det er ønskeleg med ei styrking av bemanninga i utestyrken på dette området.

Del 2. Ressurser og utfordringer

Tema for visitasen handler om hvordan kyrkjelyden kan bli mer synlig og bety mer for bydelen og menneskene der? I denne delen blir ressurser og utfordringer vi har for å nå dette målet.

2.1 Ressurser

På bakgrunn av beskrivelsen over kan vi identifisere en del av de ressursene Spjelkavik kyrkjelyd har

- Mange medlemmer. Enormt potensial for vekst og rekruttering av medarbeidere.
- En stabil gruppe mennesker med tilhørighet til kyrkjelyden. Det viser seg i medlemmer som møter opp på gudstjenester andre arrangementer og slik er med å løfte gudstjenester og andre arrangementer. Når dåpsfølger eller konfirmanter og deres foresatte kommer til gudstjeneste, blir de del av en stor og aktiv gudstjenesteforsamling.
- Mange som engasjerer seg frivillig i ulike oppgaver.
- Tydelig identitet utviklet gjennom mange år både i Spjelkavik og på Hatlehol.
- To etablerte gudstjenestesteder med hvert sitt uttrykk.
- Dedikerte medarbeidere (frivillige og tilsatte) som legger ned mye arbeid
- God oppslutning om konfirmanttiden
- God lokaler med universell utforming i Spjelkavik kyrkje: et stort kirkerom med plass til 500 mennesker. Godt orgel, flygel, lydanlegg og lys. Kjeller med mange gode rom som ganske nylig er pusset opp. Et flott gudstjenesterom og konsertlokale.
- Kirkekunsten til Håkon Bleken er med gjøre rommet til et hellig rom like ved siden av Moa kjøpesenter. Kirkerommet står stort sett åpent på dagtid, og det er stadig folk innom.
- Soknerådet har planer og strukturer til å drive arbeidet gjennom sokneråd og utvalg. Vedtatte planer for kyrkjemusikk, trosopplæring, diakoni, gudstjenestefeiring. Under soknerådet har vi Kyrkjelydsutval for Hatlehol, diaoniutval, kulturutval, barne og ungdomsutval, gudstjenesteutval. misjonsutval, korsolen har eget styre.

- Soknerådet har en trygg økonomi

2.2 utfordringer

Demografi og geografi

Folketallet i soknet vokser særlig i den østlige delen rundt Flisnes. Her blir det født mange barn. Kirkebygget vårt er ikke en del av disse barna og familienes nærområde. Siden det er stor innflytning her, velger også mange foreldre å døpe i den kirken de føler seg knyttet til. Spjelkavik kyrkje blir i liten grad opplevd som “deres kirke”. Mens mange av barnefamiliene bor lengst fra kirken, bygges det i området rundt Spjelkavik stadig nye blokker som særlig eldre velger å flytte til. Her fungerer kirkebygget godt som samlingssted for ulike diakonale- og fellesskapsbyggende tiltak. Denne demografiske og geografiske virkeligheten medfører store utfordringer for trosopplæringen vår. Vi konkurrerer med mange andre gode tilbud, særlig idrett, om barnefamilienes tid og oppmerksomhet. Å skulle reise en lørdags morgen fra Flisneset til en ukjent kirke utenfor nærmiljøet for å være med på noe de ikke helt vet hva er sammen med ukjente ledere og deltakere fordi en har fått en invitasjon i posten, er nok ikke et helt selvsagt handlingsvalg for majoriteten. De siste årene har vi prøvd å invitere mer aktivt til gudstjenestene på Hatlehol, men å invitere til en usynlig kirke er heller ikke så enkelt kommunikasjonsmessig. Vi ser at mange av de som faktisk deltar med barna på trosopplæringstiltak allerede har en relasjon til kyrkjelyden gjennom det kontinuerlige arbeidet vi driver.

Generasjonsskifte (endringer i kultur)

Frivilligheten har tatt seg godt opp etter koronatiden, men det kan virke som om det er blitt vanskeligere å få folk til å binde seg over lang tid. Mange av de trofaste sliterne begynner å dra på årene, og for etter-krigsgenerasjonene er det vanskeligere å binde seg for lengre tid. Over 200 mennesker ble spurt før vi lyktes i få 10 navn på liste til nytt sokneråd. Vi endte opp med et svært godt sokneråd men mennesker som stort sett alt er knyttet til kyrkjelyden gjennom enten barnekorarbeidet eller gudstjenestearbeidet på Hatlehol. det gir grunn til ettertanke når den sentrale kirke i mange år har fokusert på enkeltstående “breddetiltak” og “happenings”.

De siste årene har dåpsandelen sunket dramatisk. Årsaken til det kjenner vi ikke. Her handler det nok om større samfunnsmessige endringer. Det er ikke lenger en besteforeldregenerasjon som oppfordrer til barnedåp, vi kan ikke lenger sende dåpsinvitasjon til foreldrene og kirken er en stadig fjernere størrelse for mennesker i 20-30 års alderen. Mange av dem som har en klar kristen identitet velger å engasjere seg i en av de mange forsamlingene som finnes i vår

bydel. Flere av disse er til stede på en positiv måte i lokalmiljøene som ligger langt fra kirken.

Antall medlemmer vs stabsressurser

Som en av Norges største menigheter har Spjelkavik en del utfordringer. Fellesskapet i gudstjenestene kan bli for stort slik at det kan oppleves fjernt og upersonlig. En kan komme til kirke uten å bli sett. Kirkevekstforskning viser at det blir vanskeligere å inkludere nye mennesker når en når en viss størrelse. Vi sliter med det samme overfor konfirmanter. Vi har hvert år ansvar for rundt 200 konfirmanter. Å møte dem som enkeltmennesker med sine behov får vi ikke til, selv om staben strekker seg svært langt. F.eks. var begge katekene våre, to prester, diakon og kirketjener på leir med rundt 90 konfirmanter over fem dager i første del av høstferien. Deretter reiste begge kateketene på «KRIK Action leir» med 25 nye konfirmanter på en fire dagers leir. En kan ikke forvente at en stab skal få til dette hvert år. Men vi har ikke kapasitet til å ha «leirkonfirmanter» på gruppesamlinger annenhver uke gjennom året.

Når det blir stadig vanskeligere å få mennesker til å binde seg til langsiktig arbeid, faller ansvaret for å gjennomføre konfirmentarbeidet på staben. Det blir også stadig flere begravelser kyrkjelyden har ansvar for. Samtidig har staben blitt nedskalert de siste årene. Sekretærtjenesten er sentralisert ut av staben. Svært mye av organisering og administrasjon skjer via dataverktøy som gir merarbeid for de utøvende yrkesgruppene. Kyrkjetenerrollen er organisatorisk tatt ut av staben og vi frykter nå en sektortenkning om ansvar i stedet for “vi drar lasset sammen”-holdning som tidligere fikk prege staben. Daglig leder funksjonen som utgjorde ett årsverk er tatt bort. Det betyr at soknerådet har mistet saksbehandler og sekretær. Stab og sokneråd har ikke lenger noe organisatorisk bindeledd. Dette har gitt de som er igjen en betydelig merbelastning. Potensialet for misforståelser og konflikter er ikke blitt mindre. Presteressursen i soknet utgjorde for noen år siden fire årsverk. De siste årene har det vært to prestestillinger og en 0.6-stilling som prest under utdanning. I tillegg får vi noe vikarhjelp til gravferder. Det er urimelig å forvente at en person som har presteutdanningen foran seg, skal kunne fungere som ferdig utdannet prest. Den reelle nedskjæringen er derfor betydelig. Det sier seg selv at de tilsatte dermed ikke har kapasitet til å ta på seg mer menighetsbyggende arbeid. I staben jobber vi med å forenkle arbeidet. Krevende prosesser hvor en involverer mange betalte og ubetalte medarbeidere prioriteres ned til fordel for konkret utadrettet arbeid. Slik risikerer vi på sikt å miste noe verdifullt i “Spjelkavik-kulturen” som har vært preget av faglig tyngde og kvalitet.

Nedskjæringene er særlig akutt i forhold til menighetsbygging rundt gudstjenestefeiringen på Hatlehol. I mange år hadde en kapellan hovedansvar for å ta seg av dette arbeidet. Dette skapte kontinuitet og det nettverket som er nødvendig for å rekruttere og følge opp et så mangslungent arbeid drevet av mange frivillige. Nå har vi mistet denne kapellanstillingen. Det har vist seg umulig for en person i en PUU-stilling med 60% arbeid å ha ansvar for dette. Hatlehol trenger en dedikert ansatt som har hjertet sitt der. Det har vi ikke lenger, dermed faller ansvaret på soknepresten. Etter at daglig leder stillingen forsvant fra staben prøver

denne soknepresten også å lede samarbeidet i staben, ta vare på forbindelsene mellom stab og sokneråd og følge opp nytt soknerådet på en helt annen måte enn det presten måtte før. Jobben overfor stab må gjøres uten noen formell forankring i organisasjonen. Soknepresten kjenner at han har møtt sitt inkompetansenivå når han som svar på disse utfordringene blir oppfordret til “å jobbe smartere”. For tiden har vi heldigvis en tidligere diakon som har tatt på seg en 20% stilling som frivillighetskoordinator betalt av soknet. Men dette har mer karakter av symptomlindring enn en varig løsning. Om noen år vil situasjonen være kritisk dersom vi ikke lykkes med et generasjonsskifte i frivilligheten på Hatlehol.

Slik situasjonen er nå, driver vi på nødbluss og har ikke kapasitet til å utvikle arbeidet videre på et overordnet strategisk nivå. Staben har mye engasjement og strekker seg langt for å få ting til å gå rundt, men bærekraftig er det ikke.

Det kan være grunn til å reflektere over hvorfor Den norske kirke ikke satser mer ressurser der det faktisk er massevis av folk som ønsker å delta i kristne fellesskap, leve som aktive kristne og få med seg flere i tjeneste for at det skal bli “mer himmel på jorda!”

Del 3. Satsningsområder

Vår store utfordring er at soknet er for stort. Å være kirke i nærmiljøet er ikke lett når det ikke er noe kirke i nærmiljøet til svært mange av våre medlemmer. Avstanden til kirken og de få naturlige kontaktpunktene særlig mange barn har til kirken, er en trussel for fremtiden. Den store trusselen er at vi når så få gjennom trosopplæringen. Hvordan kan vi knytte barnefamiliene nærmere til kirken?

Løsningen er åpenbar, og har blitt vedtatt av soknerådet for mange år siden: Del soknet i to og etabler en ny kyrkjelyd knyttet til Hatlehol kyrkje. Her finnes det mennesker som gjerne vil drive arbeid for barn og ungdom. Det gjøres allerede nå, særlig gjennom søndagsskolen og Speiderarbeid, men til nå har alle forsøk på å lage tiltak som når bredere ut strandet på manglende lokaler. Situasjonen har i mange år vært preget av at en trenger et bygg for å utvikle trosopplæringen slik at den når bredere ut. Vi har prøvd å finne løsninger, men ikke noe synes å kunne erstatte et eget bygg.

Å leie er vanskelig. De som eier bygget, vil gjerne bruke det selv i de tidene vi helst skulle vært der. Dessuten er det nok slik at mange menneskers forhold til kirken formidles gjennom et konkret kirkebygg i nærmiljøet. Å ikke ha noe slikt bygg er en voldsom hemsko. Spjelkavik kyrkje kan ikke fylle denne rollen for mennesker på Blindheim, Flisneset og Emblem.

Det har vært gjort et enormt arbeid av mange engasjerte mennesker for å få bygd Hatlehol kyrkje helt siden 1966. Det har vært mange skuffelser underveis. I 2014 ble byggingen stoppet like før den skulle i gang fordi Ålesund kommune kom på robek-lista. I fjor vedtok Ålesund kommune på nytt å bygge kirken. I ettertid viste seg at de gamle planene ikke lot seg realisere på grunn av en veldig vekst i byggekostnader. Vi fikk også tydelig signal fra Kirkerådet om at planlagt bygg ikke ville bli godkjent. Kirkeverge og sokneråd samarbeider nå om en ny løsning. Dette tar tid. I mellomtiden har også resultatet av kommunevalget gjort at fjorårets politiske vedtak ikke lenger er garantert å stå uendret. To av partiene som nå danner flertall i bystyret hadde nei til kirke på Hatlehol som punkt i valgprogrammene sine.

Nå prøver vi å finne et nytt mulighetsrom. De gamle planene er borte. Vi har tomt og en del penger. Hva kan vi få til? Spørsmålet er åpent, og vi prøver nå å få til en bred samtale i kyrkjelyden for å skape engasjement og ideer. I løpet av denne soknerådsperioden håper vi komme i gang med noe konkret. Vi trenger noe fysisk for å opprettholde og fornye håpet om kirke på Hatlehol.

Som kjent er det vanskelig å ha hjertet sitt to steder, det gjelder også tilsatte i kirken. Derfor er det krevende for en stab å skulle ha fullt fokus både på det mangfoldige og store arbeidet som skjer ut fra Spjelkavik kyrkje og samtidig utvikle kyrkjelyden-in-spe på Hatlehol. Et viktig tiltak her vil være stillinger som har mulighet til et reelt hovedfokus på Hatlehol.

Når det gjelder strategisk satsning framover for å realisere våre mål om å bygge kyrkjelyd på Hatlehol, er det viktig å holde prosessen åpen framover. Et nytt sokneråd skal få sette seg inn i situasjonen og med kyrkjelyden og staben utvikle strategien videre. Kyrkjelyden står i en uavklart situasjon. Både forutsetninger vi ikke kontrollerer og de valgene kyrkjelyden gjør, vil få avgjørende betydning for vår framtid.

Vedlegg 1: Strategidokument for Hatlehol

Hatlehol kyrkjelyd

Strategidokument 2022

Hatlehol kyrkjelyd
der liv og himmel møtest

Utgangspunkt

- Spjelkavik sokn har drive ei forsamling i Hatlehol -området sidan 2004, først på Flisnes skule, så på Ålesund folkehøgskule .
- Ein har jobba i mange år med å få finansiert kyrkje ved Hatlehol gravplass. Denne vart i 2021 utsett til 2024.
- For å utvikle kyrkjelyden vidare, også i lys av at kyrkja vart utsett, blei det bestemt at ein skulle gjennomføre ein strategiprosess. Heile kyrkjelyden har vore invitert med, og også deltatt i enkelte samanhengar.

Proessen

- Prosessen blei vedteken av kyrkjelydsutvalet for Hatlehol i møte 8. juni 2021.
- 12 og 26. september blei kyrkjelyden invitert til å nemne opp stikkord innan følgende tema: 'Kva er Hatlehol', 'Kvifor er Hatlehol-forsamlinga til' og 'Kva er våre viktigaste verdiar'. Oppsummeringa fra desse samlingane ligg ved.
- 20. oktober og 24. november blei det gjennomført 'verdi - og visjonsverkstad', som satte fire verdiar for kyrkjelyden, etterfulgt av komitéarbeid fram til 9. desember, som resulterte i den foreslåtte visjonen: *Hatlehol kyrkjelyd - der liv og himmel møtast.*
- 12. desember blei verdiar og visjon presentert for kyrkjelyden.
- 12. februar (etter ei korona-utsetting), gjennomførte vi 'Strategidag på Hatlehol'.
- 3. mars blei strategidokumentet drøfta, justert og vedtatt i kyrkjelydsutvalet for oversending til soknerådet.

Våre verdiar

- Resultat av verdi- og visjonsverkstad 20. oktober og 24. november.
- Verdiarbeidet blei prega av den kulturen som er opparbeidd på Hatlehol, men også ønske om å fortsette ein stad der heile mennesket har rom.
- Verdiarbeidet leidde fram til visjonsarbeidet, som blei avslutta 24. november, men der det blei satt ned ein komité som arbeidde pr. mail og så i avsluttande videomøte 9. desember.
- På desse verkstada blei det også bestemt å bruke kyrkjelyd' framfor 'forsamling'. Denne strategien har som mål å utvikleit kyrkjelydsarbeidi denne delen av soknet (Blindheim/Hatlehol/Flisnes og Emblem). Samtidig er vi ein fullverdige del av Spjelkavik sokn, inntil ei eventuell deling.
- Alle dei fysiske samlinganevar på Ålesundfolkehøgskule

Verdi 1: Livsnær

- Grunnfestet i Guds kjærleik
- Rom for alt vi er
- Omsorg
 - Diakonal i nærområdet
 - Brødre- og søstre-funksjon
 - Man blir sett – så langt man vil. Bakarste benk for den som vil det.
 - Livsfase – forskjellige ting er viktige etter kvart som livet skrider frem.

Verdi 2: Inkluderande

- Lav terskel
- Medeigarskap
 - Frivillighetskultur
 - Deltaking
 - Tilhørighet
 - Breidde – 3 generasjonari sving
- Raushet
- Respekt

Verdi 3: Dynamisk

- Utprøvande
- Utviklande
- Tidsaktuell
- I bevegelse

Verdi 4: Mangfoldighet

- Musikalsk stil
- Folkelighet
- Kvardagstilbod til alle, i alle aldre

Visjonen

- Visjonen skal ta opp i seg dei verdiane som er satt.
- Samtidig skal visjonen fungere som ei 'ledestjerne', som skal sette retning for arbeidet, og som tiltak skal prøvast mot.
- Den visjonen som blei beslutta foreslått er:

Hatlehol kyrkjelyd
der liv og himmel møtast

Strategiutviklinga

- 12. februar var der strategidag på Hatlehol.
- Vi utvikla mål for kyrkjelyden, og satte opp ein strategisk handlingsplan.
- Utgangspunktet for arbeidet var alt som var gjort til då, med tillegg av ei enkel SWOT -analyse.

Styrker / Svakheter

- + 93 frivillige på lista. Sterk grad av frivillig deltaking i planlegging ogj.føring av gudst.
- + Godt innarbeida gudstjenesteform med eigen karakter.
- + Gudstjenestegrupper og band som deltar aktivt førebuingartil gudstjenester. Skaper tilhørighet.
- + Konf. arbeid igangsatt.
- + Gudstjenestelokale som fungerer inntilvidare
- - Gudstjenestegrupper under press. Vanskelig å rekruttere nye
- - Konf. arbeidet dårlig fulgt opp
- - Ikkje lokale til daglig arbeid
- - Dedikerte ansatte til dagleg arbeid som tilsvarerkyrkjelydsstørrelse(unntak: kyrkjetenar til gudstjenester, prest (?), kateket i trusopplæring hamoke ansvar i sin arbeidsbeskrivelse).
- - Uklar økonomisk situasjonmtp kyrkje og løpande drift.

Muligheter / Trusler

- + Ikkje noke arbeid pådagleg basis i dag. Det kan kun bli mer.
- + Annerleis gudstjenesteform
- + Dåp – presentasjon, nyinnflytta
- + Trusopplæring
- + Fellesskapsgrupper
- + Definere vår plassinnan eit aktivt kyrkjelydsmiljø i vårt geografiske område.
- - Pandemi, svekkagudstjenesteliv Barna/ungdomane begynner å gli unna. Lite påfyll og kontinuitet.
- - Trøtthet ift. kyrkje / ikkje kyrkje
- - Tap av sentrale frivillige

Mål – korleis vi arbeidde

- Lage konkrete mål for kyrkjelyden
- Meir konkrete enn verdiar og visjon
- Kvar skal vi være om 3 år?
- Kva skal vi tilby om 3 år?
- Utover det vi gjer i dag
- Eksemplar:
 - Løpande tilbod til «godt vaksne»
 - Løpande trusopplæringsarbeid
 - Løpande arbeid for barn, unge.
 - Lokale: Kjøpt? Leigd? I det heile tatt?

Mål – neste 3 år, 1

Stabil søndagsskule	Trusopplæring alle aldersgrupper, trappast opp over perioden. Dåpsfest 5-åringer	Konfirmanntilbod m. 20 stk.	Hall- & middagstilbod revitalisert	10 nye barnefamiliar
- Stabilitet for barnefamiliar - Dåpsforeldre	- Auke oppslutning totalt sett (Spjelkavik og Hatlehol) - Bygge kyrkjelyd	- Redusere framandgjøring - Bygge kyrkjelyd	- Bygge opp under gudsteneste-tilbodet	- Auka oppslutning. - Generasjons-skifte

Mål – neste 3 år, 2

Tilbud innen ikkje-idrett	Møtepunkt på dagtid.	Strikke-kafé	Diakoni: tilbud om arrangement, ny diakon opererer i begge kyrkjelydar, også mtp. Arrangement	Husfellesskap m. tema Økumenisk fellesskapsmøte	Tydeliggjøring av struktur i kyrkjelyden
F.eks.gaming: tilbud til unge som ikkje driver med idrett.	Nå vaksne, som ønsker tilbud på dagtid	Nå vaksne, som ønsker tilbud på ettermiddags-tid.	Oppegående tilbud til vaksne også på Blindheim, Hatlehol/Flisnes og Emblem	Oppegående tilbud til alle, utenom gudstenester	Gi oversikt over styringsstruktur og ulike grupper: - Kyrkjelydsutval - Fellesskapsgrupper osv. Gi oversikt over mulig tilbud for nye frivillige.

Mål – neste 3 år, 3

Midlertidig lokale:	Kyrkje:			
Enkelt, midlertidig lokale til bruk på kvardager til ulike aktiviteter.	- Finansiert kyrkje.			

Strategiske tiltak

- Som må til for å nå måla vi set oss
- Fører frem til oppnådd mål
- Måla blei omstrukturert og innpassa som tiltak i følgande strategiske område:
 - Hus: kyrkje, samt midlertidige, enkle, lokaler
 - Voksenarbeid
 - Eit levande gudstenesteliv
 - Barne-, ungdoms- og familiearbeid
 - Trusopplæring
 - Ressursar og struktur

Barne-, ungdoms- og familiearbeid

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
VI FEIRER DÅPEN – Alle dømte 5-åringer inviteres til fest!	Invitasjon, planlegge	Trusopplærer Frivillige	Prest/stab	V23	Oppegående barne-, ungdoms- og familiearbeid
Karnevalsgt.	Planlegge		GT-grp	V23	
Familiekveld	Gaming/brettspill/prat/ striking	Lokale (evt. privat hus)	K.l. utvalg	13. Mars + evt. én til V22, så H22	
Barnegospel	Trinnvis utv. (3 år =>)	Betalt ansvarlig. Frivillige	K.l. utvalg	H23	

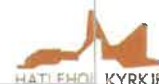
Voksenarbeid

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Husfellesskap	Temakveld?	Frivillige + hus	K.l. utval	H23	Ulike tiltak som treffer voksne i forskjellige livsfaser.
Kristen meditasjon		Kompetentleiar, lokale, frivilligkoordinator	K.l. utval	H22	
Fellesskapsgrp	Gjennomgang/revit. Oppdatere. Dele?		Presten	V22	
Voksensdag	Dagtilbod (strikkedag, turdag m. kafébesøk?)	1 frivillig	K.l. utval	V22	
Strikke kafé		1 frivillig	K.l. utval	H22	
Basar	Forhåndssalg+basar	Basarkomiteé	Robert+BH	H22	

Eit levande gudstenesteliv

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Søndagsskule/ bibelgjeng Gudstj. grp. Middag Rutiner	Komme i gang igjen. Rekruttere Restarter Lage rutiner for gudst.	Søndagsskule- gjengen Bygge på kyrkje- tjenerrutinen Staben!	Ress. grp. Presten Anne Birte Presten	Nå / H22 V22 Nå V22	Et levende gudstenesteliv
Medarbeiderfest	Oppfølging av frivillige		Presten	H22	
Rekruttering lydfolk	Kurs og betaling for tjenesten.	Avtale om betaling. Kurs.	K.l. utval Presten, H. Blindheim, KE Hanken Prest/Sølvi	H22 V22	
Ungdomsgudstj.	Kveldsgt. med og for ungdom	Ungdommer...		H23	
Friluftsgudstj.	Revidere musikkform/band?	Musikere	Prest/A. Moen	V22	

Trusopplæring

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tids-ramme	Mål
Trosopplærings-tiltak	Samlinger iht. trusopplæringsplan	Lokale	K.I. utvalg-> Kateket-> Sølvi	Når hus	Bygge kyrkjelyd gjennom komplett trusopp-læringstilbod
	Gudstenestedeltakelse		GT-grupper/ Sølvi	H22	
Konfirmant-gruppe/-r	«Trad.» konf. opplegg. Presentasjon under foreldrefest / «Heime på HHol»	Lokale. Leie ett år?	K.I. utvalget -> sokneråd	H22	

Hus – kyrkje og midlertidig lokale

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Kyrkje	- Fortsette arbeidet med å finansiere kyrkja.	P/Øk-komité, evt. komm. komité	P/Øk-komité	H 23	Finansiert kyrkje.
Midlertidig, enkelt lokale for arr. på kvardagar	- Sonderingar - Avtale	Penger til leie	P/Øk-komité	V 23	Lokale

Ressursar og struktur

Tiltakets navn	Innhold (hva må skje)	Ressurser vi trenger	Ansvarlig	Tidsramme	Mål
Strukturering av arbeidet	Lage oversikt over arbeidet på Hhol (grupper, utvalg osv).	Frivillige fra arbeidet	Presten	V22	Struktur rigget for daglig drift av kyrkjelyd
Fordeling av stabsressurser	Avtale om annen fordeling av stabsressurser i tråd med strategi, særleg innen B/U-arbeid og trusopplæring		Presten -> Sokneråd	H22	
Ressursgruppe B/U-arbeid	Opprette gruppe som koordinerer B/U-arbeidet		K.l. utvalget -> Sølvi	V22	
Facebookgruppe	Lukket grp. for frivillige, for deling av info.		Presten	V22	

VEDLEGG 2: LOKAL GRUNNORDNING FOR HOVEDGUDSTENESTER

GRUNNOPPLYSNINGAR	
Sokn	Spjelkavik
Gudstenestestader	Spjelkavik kyrkje og Hatlehol
Forordna gudstenester på søn- og helgedagar blir rekna som hovudgudstenester som kommer inn under lokal grunnordning. Alle sokn skal ha ei ordning for hovudgudstenesta . I tillegg kan kyrkjelyden ha andre faste ordningar, for eksempel «gudsteneste for store og små», «forenkla gudsteneste»	Hovudgudsteneste Gudsteneste for store og små Tomasmesse
Kor ofte skal dei ulike gudstenesteordningane nyttast? (T.d. kor mange pr. månad eller pr. semester av dei ulike ordningane. Ordningar som sjeldan blir brukt treng ikkje takast med.)	Spjelkavik: <i>Hovudgudsteneste:</i> Kvar søndag og helgedagar iht innarbeida gudstenesteplan <i>Gudsteneste for store og små:</i> Kvar månad i skuleåret Hatlehol: <i>Hovudgudsteneste:</i> Annakvar søndag i skuleåret <i>Gudsteneste for store og små:</i> To gonger i halvåret
Gjelder ordningen en bestemt periode?	I en JA utprøvsperiode for musikalske alternativ på inntil to år
PROSESS	
Dato for vedtak om grunnordninga	20. april
Har forslaget vært forelagt menighetens prestar, kyrkjemusikarar, kateketar og diakonar?	JA
Dato for soknemøte	18. april
Eventuelt: Vedlegg med uttale frå soknemøtet, sokneprest eller mindretall i soknerådet.	
Ynskjer kyrkjelyden dispensasjon frå delar av ordninga?	NEI
<i>Uttale eller søknadar om dispensasjon leggst ved skjemaet.</i> Pga Covid 19 har det ikke vore mogleg å gjennomføre naudsynt utprøving av de musikalske alternativa. Vi ønsker å bruke inntil to år på utprøving og deretter gjere nytt vedtak for ein lengre periode	

MENIGHETSRÅDETS BESTEMMELSER OM HVORDAN GUDSTJENESTELIVET SKAL IVARETA TROSOPPLÆRING, DIAKONI, KIRKEMUSIKK, MISJON ELLER ANDRE TEMAER.

FOR MENIGHETER MED FLERE KIRKER: OVERSIKT OVER HØYTIDSDAGER

Fram til 2020 har dette vært fastsatt i gudstjenesteforordningen fra biskopen. Denne bestemmer fortsatt hvor mange høytidsgudstjenester det minst skal være i soknet og prostiet. Det er ikke pålagt å feire gudstjeneste på høytidsdager der menigheten ikke har forordnet gudstjeneste. I sokn med flere kirker har menighetsrådet myndighet til å bestemme hvilken kirke de forordnede høytidsgudstjenestene skal feires i. Det er mulig å bestemme at dette varierer, både med og uten en fast rytme.

HØYTIDSDAG	KIRKE / GUDSTJENESTESTED
Julaften	Spjelkavik og Hatlehol
1. juledag	Spjelkavik
2. juledag	
Palmesøndag	Spjelkavik og Hatlehol
Skjærtorsdag	Spjelkavik
Langfredag	Spjelkavik
Påskenatt	Spjelkavik
1. påskedag	Spjelkavik
2. påskedag	(Hatlehol)
Kristi himmelfartsdag	Spjelkavik/Hatlehol
17. mai	Spjelkavik
1. pinsedag	Spjelkavik
2. pinsedag	Hatlehol

BESTEMMELSER OM DÅP

Menighetsrådet kan gjøre vedtak om hvor ofte det skal være dåp i hovedgudstjenester, hvor mange dåpsbarn det maksimalt kan være i en gudstjeneste og hvor i gudstjenesten dåpen skal plasseres. Biskopen tilrår at det sikres et godt tilbud om dåp i menigheten, slik at ikke manglende tilgjengelighet gjør at dåpstallene synker.

Bestemmelser om antall gudstjenester med dåp	Annankvar søndag
--	------------------

Bestemmelser om antall dåpsbarn

Maksimalt 6, Gudstenester for born: 3

Plassering av dåpen

Etter Gloria

I de følgende punktene anbefales det til vanlig ikke at menighetsrådet detaljregulerer eller gjør vedtak om forhold som best ordnes og organiseres fleksibelt underveis, men det kan gjøres vedtak om viktige rammer og faste ordninger.

BESTEMMELSER OM BRUKEN AV KIRKEROMMET FØR, UNDER ELLER ETTER GUDSTJENESTEN

BESTEMMELSER OM MEDLITURGER OG ANDRE MEDVIRKENDE

BESTEMMELSER OM BRUK AV LITURGISKE KLÆR FOR IKKE-VIGSLEDE MEDLITURGER

BESTEMMELSER OM PROSESJONER, PROSESJONSKORS OG PROSESJONSLYS

Prosesjon ved gudstenester med dåp, medverknad av kor, born/ungdom, konfirmantar og på høgtidsdagar.

Normalt brukast prosesjonskors og to prosesjonslys. Ved dåp kan berre korset nyttast.

RETNINGSLINJER FOR FOTOGRAFERING, OPPTAK OG FILMING (EVT. VEDLAGT)

Normalt høve til fotografering og filming. Ved streaming av gudstenester og kyrkjelege handlingar skal det gjerast kjent, seinast ved inngangen.

Oppmoding om at fotografering avgrensast mest mogleg under sjølve dåps- og konfirmasjonshandlinga

ANDRE FASTE ORDNINGER OG RUTINER

HOVEDVAL, SERIE MED LITURGISK MUSIKK

VEDTAK OM UTFORMING AV GUDSTENESTEORDNINGA

I - SAMLING

1.1. FØREBUING

INFORMASJON OM DAGENS GUDSTENESTE

PLASSERING

Under ledd 1 – FØREBUING: Berre praktisk informasjon når det er særskilt behov for det

Etter ledd 3 – Hilsen: Naudsynt info, særskilt medverkande og dagens preg. Tenning av adventskrans og åpning av skatteboks kjem etter Helsing

HVEM INFORMERER?

Normalt Prest/Liturg

INNGANGSPROSESJON

Prosesjon ved gudstenester der det er fleire medverkande enn berre prest og ein medliturg

Prosesjon i gudstenester med dåp: Alltid

SAMLINGSBØNER

Alternativ 1-3 er hovedalternativ.

Kyrkjeårs-alternativa (9) brukast gjerne på dagar med tydeleg profil

Hatlehol: Kyrkjeårs-alternativa (med #3 som preferert alternativ) ønskes.

Samlingsbøner på gudstenester med barn: **Alternativ 5 og 7**

PLASSERING AV SYNDSVEDKJENNING

Synsvedkjening kjem som ledd 5, etter Samlingsbøn

VAL AV SYNDSVEDKJENNING

Innleiing normalt ledd 4

Alt A

Synsvedkjenning i hovudgudstenesta	Alt A
Synsvedkjenning i gudstenester for små og store:	Alt A Hatlehol: C
<i>Ved særskilte høve kan andre synsvedkjenningar nyttast</i>	
Løftesord etter synsbekjennelsen	JA
KYRIE	
Valg av kyrie-ledd i høymessen	Spjelkavik: Allmenn serie 1 alt: B. GT.Utv: Allmenn serie 2 nyttast normalt ein gong per månad og bruk går fram av gudstenesteplanen Hatlehol: Allmenn serie 2 nyttast i utprøvsperioden.
Bestemmelser om når det brukes andre kyrie-ledd eller litanier	Liturg eller gudstenestegruppe
GLORIA	
Val av gloria i gudstenesta	Spjelkavik: Allmenn serie 1 Allmenn serie 2 nyttast normalt ein gong per månad og bruk går fram i gudstenesteplanen Hatlehol: Allmenn serie 2 Allmenn serie 2 nyttast i utprøvsperioden Normalt nyttast kort alternativ i serie 2 Gloria
Bestemmelser om når det brukes andre gloria-ledd eller litanier	Utvida gloria på høgtidsdagar og når kyrkjekoret deltek
VAL FOR FESTTIDENE	
Kan nyttast etter utprøving	
VAL FOR FASTETIDEN	
Kan nyttast etter utprøving	
PÅ HVILKE GUDSTJENESTER SKAL DAGENS BØN BRUKAST?	

Høgtidsdagar og når dagens bøn passar godt med tekstar og tema. Liturgen avgjør.

Hatlehol: Dagens bøn utelatast

II - ORDET

ANTALL TEKSTER SOM LESES I ULIKE GUDSTJENESTER

Hovudgudstenester 3

Julaftan, konfirmasjonsgudstenester.

I desse gudstenestene lesast det to tekster:

Elles ved særskilde høve der det er behov for å korte ned gudstenesta eller der ein av tekstane er vanskeleg i innpasse i heilskapen.

I desse gudstenestene kan det lesast éin tekst

Gudsteneste for store og små

RAMME FOR EVANGELIELESNING

Halleluja som nyttast i alle gudstenester

Høgtidsverset nyttast på høgtidsdagane ved resesjonen etter evangeliet

Liturgen kan velgje eit halleluja, ein kort salme eller anna svarledd etter evangelielesinga.

I særskilte høve

Evangelieprosesjon

(Nyttast ikkje på Hatlehol)

På gudstenester der konfirmanter eller andre medliturgar deltek, går prosesjonen med to lys til preikestolen.

På høgtidsdagar og ved særskilte gudstenester går evangelieprosesjon med to lys til midtgangen og lesar vendt mot altaret.

CREDO - TRUVEDKJENNINGA

Kyrkjelyden nyttar normalt den apostoliske truedkjeninga

Truedkjeninga syngast normalt på høgtidsdagar og ved særskilte høve

Den nikenske truedkjeninga nyttast på høgtidsdagar og ved særskilte høve

Som truedkjeningssalme kan N13 243 eller eigekomponert alternativ nyttast

Truvedkjenninga utelatast etter preka ved dåp i gudstenesta

KUNNGJERINGAR

Som ledd 16 – før forbøn

Alle kunngjeringane og pregram komande uke formidlast i tillegg på benkebladet og/eller på skjerm. Dersom det ikke blir laga benkeblad i periodar med lite aktivitet, kjem kunngjeringane her i gudstenesta

EVENTUELL ORDNING FOR VITNESBYRD / HELSINGAR OG FORBØNSØNSKE

FORBØN

Liturgen har normalt ansvaret for å utarbeide/velge forbøn til gudstenesta

Kyrkjelyden nyttar egne utarbeida forbøner

Liturgen leier normalt forbøna saman med ein eller fleire medliturgar

Menighetssvar: Normalt alternativ 4
 Alternativ 2 kan og nyttast
 Hatlehol: Alternativ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 eller 11

MINNING AV DEI DØDE OG BØN FOR SØRGJANDE

Menighetens praksis beskrives under (se s.32 i «Gudstjeneste med veiledninger»)

Minning og forbøn for dei sørgjande skjer som eit ledd i forbøna

TAKKOFFER

Samlast inn under salme før nattverd, ledd 20

Under ledd 27 – utgang – ved disse anledningene: Tomasmesse og ved særskilte høve

Takkofferet samlast til vanlig inn i benkane

I gudstenester med barn samlast takkofferet normalt inn i skåler framfor alteret

NATTVERD

FRAMBÆRING AV NATTVERDGÅVENE

Kyrkjelyden har denne ordninga for frambæring av nattverdgåvene:

Nattverdgåvene kan berast fram saman med takkofferet i gudstenester der bruk av medliturgar gjer det naturleg

BRØD OG VIN

*Nattverdblater skal vere glutenfrie (§33).
Ut over dette kan det nyttast både syra og usyra brød.*

*Det kan og nyttast ulike slag vin.
Se td. s. 383-385 i «Gudstjeneste med veiledninger»*

Lokale vedtak om nattverdrød

Lokale vedtak om nattverdrin

Det nyttast alkoholfri nattverdrin

VEDTAK OM UTDELINGSSTADER OG UTDELINGSFORMER VED NATTVERDEN

I gudstenester med dåp nyttast normalt intinksjon. Intinksjon nyttast på Hatlehol og ved andre høve.

Utdelinga skjer med eitt eller to utdelingslag, i midtgangen mellom døypefont og første stolrad.

Hatlehol: på golvet foran alteret, evt. baa laga der.

På høgtidsdagar og gudstjenester med mange deltakar nyttast både særkalkar og intinksjon i same gudstjeneste. Egna utdelingsstader er sidealtera og evt lysgloben

HERRENS BØN

Oversetjing frå 2011.

Herrens bøn kan syngast på høgtidsgudstjenester og særskilte høve

LITURGISK MUSIKK VED NATTVERDEN

PREFASJONSDIALOG

SANCTUS / HELLIG

Allmenn serie 1

Hatlehol: Serie 2 nyttast.

AGNUS DEI / DU GUDS LAM

Allmenn serie 2. Nyttast i utprøvingdsperioden.

Grunngjeving: Har vært nytta i Tomasmesseane sidan 2011

Hatlehol: Serie 2 nyttast.

BRUKES FESTTIDENS
SERIE?

Kan nyttast i utprøvingsperioden

BRUKES FASTETIDENS
SERIE?

Kan nyttast i utprøvingsperioden

VARIANTER SOM ER I BRUK UTENOM HØYMESSEN

Eige alternativ for tomasmesse

FREDSHELING

Kyrkjelyden helsar kvarandre med
handtrykk etter fredshelsing

NEI

SENDELSE

LITURGISK MUSIKK TIL VELSIGNINGA

UTGANGSPROSESJON

Gudstenesta avsluttast normalt med utgangsprosesjon dersom det er kor, born
eller konfirmantar som er medverkande eller andre medliturgar

DÅP

DÅPSLYS

Dåpslyset tennast ved slutten av dåpshandlinga

OM ANDRE LOKALE SYMBOLHANDLINGER VED DÅP

Brodert dåpsklut med duemotiv gis til dåpsfamilien etter bruk i dåpshandlinga

